

3 Aruba

Busvervoer niet voor alle JetBlue-passagiers



6 Economie

Lange staking raakt winst GM



9 Wereld

Huis VS stemt over afzettingsprocedure Trump



12 Sport

Stam stapt per direct op als trainer Feyenoord



Vermogende oudere moet zelf zorg betalen

ORANJESTAD — Aruba moet de ouderenzorg hervormen van een leeftijdsgebonden stelsel naar een stelsel met zorgprofielen, ongeacht de leeftijd. Verder bepleit het adviescollege een eigen bijdrage en moet bij de bekostiging van de langdurige ouderenzorg ook het vermogen van de zorggebruiker worden meegewogen. Alleen dan blijft de zorg betaalbaar en dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten.

Dat stelt de Sociaal Economische Raad (SER) in een advies aan de regering. Een andere aanbeveling in het advies ‘Herstructurering van de (ouderen) zorgfinanciering’ dat de SER uitbracht naar aanleiding van een verzoek van Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP), is dat de Arubaanse zorg hervormd moet worden van een op ziekte en genezing gerichte zorgpraktijk (‘cure’) naar een zorgsysteem dat daarnaast veel meer gericht is op preventie en het voorkomen van ziekte en bovendien minder leeftijdsgebonden is.

Care
De SER stelt dat wanneer er op het eiland wordt gesproken over zorg, het met name

gaat over ‘ziekte’ en dus ‘curatieve zorg’ (genezing, red.) en nog onvoldoende over de ‘care’-zijde. Dat zou wel moeten volgens artikel 17 van Landsverordening AZV (Algemene ziektekostenverzekering, red.) dat kruis- en kraamwerk regelt. Artikel 17 is echter nooit middels een landsbesluit bekrachtigd. Als het aan de SER ligt moet dit zo snel mogelijk gebeuren. “Maar er is ook een cultuurverandering nodig van een op ziekenhuisbehandeling gerichte zorg naar zorgpreventie”, meldt het adviescollege in een toelichting aan de *Amigoe*. ‘Care’ is de zorg aan (langdurig) zorg- en hulpbehoevenden met als doel het zoveel mogelijk beperken van de nadelen van ziekten, stoornissen en beperkingen

en het verbeteren van het welzijn en welbevinden. “De zorg wordt heel duur als je pas ingrijpt als ziekenhuisopname onvermijdelijk is. Care is erop gericht mensen zo lang mogelijk gezond te houden, om daarmee het welzijn en welbevinden van mensen te verhogen en dure curatieve zorg voor te zijn. Helaas is er voor de preventieve werking die hiervan uitgaat tot nog toe weinig tot geen aandacht”, constateert de SER. Preventie zou een speerpunt moeten zijn. In de aanbevelingen achterin het rapport stelt het adviescollege voor de naam van de Algemene ziektekostenverzekering te wijzigen in ‘Algemene zorgkostenverzekering’. “Natuurlijk zijn er ook chronisch zieken, mensen die vanwege ouderdom echt niet meer voor zichzelf kunnen zorgen en die geholpen moeten worden. Maar veel ziekte is te voorkomen. En daarmee dure curatieve behandelingen.”

Vervolg op pagina 3.

Skoa organiseert Nationaal Onderwijscongres



ORANJESTAD — Leerlingen op scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa) kregen vandaag een aantal uren vrij omdat de leraren deelnamen aan het Nationaal Onderwijscongres in het Renaissance Convention Center.

Bij de Skoa werken ongeveer 700 mensen en dat is te veel voor één bijeenkomst. Vandaar dat het congres in twee delen is opgesplitst. Vanmorgen kwamen leerkrachten van de eerste groep scholen

samen voor een bijeenkomst gevolgd door workshops, vanmiddag was een tweede groep aan de beurt. Het congres bestaat niet alleen uit deze bijeenkomsten, van maandag tot en met don-

derdag volgen de leerkrachten ook nog workshops na schooltijd.

De Skoa is een samenwerkingsverband aangegaan met de Rolf groep uit Nederland voor de komende vijf jaar en deze groep is nauw betrokken bij de scholingsweek. Diverse andere organisaties als de Centrale Bank van Aruba (CBA) en de

Fundacion Arubano di esnan Visualmente Incapacita (Favi) leveren een bijdrage aan de workshops en ook waren vandaag workshopbegeleiders overgekomen uit Curaçao en Bonaire. Het applausdissen ging de leerkrachten tijdens de plenaire bijeenkomst nog niet goed af, vandaar dat men eerst de handen moest laten wapperen om ze even los te maken.

Sarah-Quita Offringa strikes again

ORANJESTAD — En weer weet Sarah-Quita Offringa het voor elkaar te krijgen. Wederom wist ze een eerste plaats te bemachtigen op het gebied van windsurfen. Ditmaal ging het om de single-wedstrijd bij de Aloha Classic Windsurf

World Cup 2019. En meerdere prijzen zijn nog niet uitgesloten, aangezien er nog meer dagen volgen. Offringa laat op haar Facebookpagina haar geluk spreken: “Wat een dag! Ik had niet gedacht zo snel resultaat te zien. Wat een

gevoel om de single bij de Aloha Classis te winnen. Er komen nog meer dagen, maar ik had niet beter kunnen starten!” Op de tweede plaats eindigde de Spaanse Ibella Moreno en op de derde plaats stond de Japanse Motoko Sato.

Doden en gewonden bij aardbeving Filipijnen



Bewoners zoeken naar slachtoffers bij een ingestorte school.

MANILLA — Bij een krachtige aardbeving in het zuiden van de Filipijnen zijn vandaag zeker zes doden en tientallen gewonden gevallen. De beving had een kracht van 6,6 en veroorzaakte schade aan huizen, scholen en andere gebouwen op het eiland Mindanao.

Bewoners van het getroffen gebied renden tijdens de beving uit angst de straat op. De schokken hielden ongeveer een minuut aan. “De gebouwen bewogen niet alleen, ze schudden”, zei een

lokale dokter in Tulunan, een dorp op zo’n 25 kilometer van het epicentrum, tegen AFP. Een aantal minder krachtige naschokken volgden later op de dag. Veel mensen durven gebouwen

niet meer in uit angst voor instortingen. Reddingsdiensten waren vanavond lokale tijd nog druk in de weer om de schade in het gebied in kaart te brengen. De regio was herstellende van een aardbeving op 16 oktober, die had een kracht van 6,4. Toen kwamen vijf mensen om en raakten tientallen gebouwen beschadigd.

‘PvdD verliest helft zetels’

HILVERSUM — De Partij voor de Dieren blijft zetels verliezen. Deze maand heeft de partij, volgens een peiling van het tv-programma *EenVandaag* en onderzoeksbureau Ipsos, twee zetels verloren en noteert nu vier zetels. Begin september stond de PvdD nog op acht zetels.

De laatste maanden is het onrustig bij de dierenpartij. Zo vertrokken twee van de vijf Kamerleden, onder wie partijleider Marianne Thieme, en werd twee weken geleden partijvoorzitter Sebastiaan Wolswinkel door

het bestuur geroyeerd. 40 procent van de PvdD-kiezers vinden dat laatste een slechte zaak. Slechts één op de vijf kiezers steunt de beslissing van de partijleiding, de rest weet het niet. Wat opvalt bij de andere

partijen is dat de VVD deze maand opnieuw hoog boven de rest uittorent. De partij stijgt een zetel en staat nu op 34, acht zetels meer dan in maart. Ook de PvdA blijft groeien. De partij krijgt er deze maand twee virtuele zetels bij en komt op vijftien. Dat zijn er zes meer dan in maart.

De coalitie staat nu op zeventig zetels. Bij de verkiezingen in 2017 haalden de

partijen gezamenlijk 76 zetels. Het verlies zit bij het CDA en D66. Die partijen hebben elk negentien zetels in de Tweede Kamer maar staan in de peiling van EenVandaag op respectievelijk vijftien en veertien zetels. Het onderzoek van Ipsos is gehouden onder een representatieve steekproef van 1019 stemgerechtigde Nederlanders. De gegevens zijn verzameld van 25 tot en met 28 oktober 2019.

Duitse minister naar ziekenhuis na podiumval

DORTMUND — De Duitse minister van Economische Zaken Peter Altmaier heeft zijn neus gebroken bij een val van een podium. Altmaier was korte tijd buiten bewustzijn, maar kwam bij voordat hij in de ambulance werd weggevoerd.

Altmaier gaf een toespraak bij een techbeurs in Dortmund. Nadat hij klaar was, struikelde hij op de trap. Daarop kwam hij hard op de vloer terecht.

Na de val werd de zaal ontruimd en schoten medewerkers van de beurs Altmaier te hulp. Daarna werd hij door een ambulance naar het ziekenhuis gebracht.

Kamp Libanese demonstranten aangevallen

BEIROET — Een tentenkamp van anti-regeringsdemonstranten in Libanon is vandaag aangevallen. De aanvallers staken tenten in brand en vielen mensen fysiek aan. De daders, die waren gewapend met stokken, riepen bekende Hezbollah-leuzen.

Er was veel politie aanwezig in het gebied, maar de agenten grepen niet in. Zij zouden in het kielzog van de aanvallers het kamp zijn binnengegaan. Het tentenkamp is volledig verwoest door de aanvallers. Eerder vandaag zouden aanhangen van Hezbollah demonstranten bij een wegblokkade hebben aangevallen. De demonstraties begonnen naar



Leden van de Libanese veiligheidsdienst proberen demonstranten uit elkaar te houden.

aanleiding van een aangekondigde belasting op berichten-diensten als WhatsApp. Vorige week kondigde de regering hervormingen aan, in de hoop

dat de onrust zou afnemen. Actievoerders nemen daar geen genoegen mee. Zij eisen nu grootschalige hervormingen van het politieke systeem.



WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!
E-mail: info@animalrightsaruba.com
Website: www.animalrightsaruba.com
Phone numbers: **593-4584**
For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213



Stadionweg #11 582-HART



Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!



WANTED

1 FLOOR SUPERVISOR FULL TIME
Preferably a female candidate with minimum 3 years experience in the hospitality

3 HOSTESSES
2 COCKTAIL WAITRESSES
2 PICK UP WAITERS
2 BUSSERS

we are looking to give our customer the best experience possible therefore we would love a welcoming person who provides efficient service with a SMILE.

APPLY IN PERSON AT ANY CASA TUA OR BOHEMIAN
OR SEND CV TO

casatuaexecutive@gmail.com - bohemianaruba@gmail.com



“DEVELOPING OUR HUMAN CAPITAL”

Keynote Speaker: **Shea Gopaul**

IOE Special Representative to the UN

Date | Friday November 15, 2019
Time | 7:00 p.m. - 11:00 p.m.
Price | Afl. 175 / US\$ 100

Tickets available via: **Info@atiaruba.org or 582-7593**

atia

ARUBA TRADE & INDUSTRY ASSOCIATION



Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Te huur in Oranjestad Beatrix straat 5
Compleet gerenoveerde woning
Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden.
Op veilige fiets afstand van scholen. Ruime woonkamer, nieuwe keuken en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf. Badkamers voorzien van warmwater. Oppervlakte 160 m². Rolluiken, alarm, dripsysteem voor planten.
Tel: 593-8490



(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93



ANTIEKMALL ROCOCO
Ma-Vrijdag Open 9-4pm
BIG INVENTORY SALE+
Layaway ZATERDAG 9-1
IEDERE ZATERDAG YARDSALE start 9am
ROCOCO PLAZA FLEAMARKET #ONE
ZONDAG 3 NOV. 9-1
Info whatsapp 741-5640



UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA N.V. • Bilderdijkstraat 16-2 • Tel: 582-4333 • Fax: 582-2368

Di Krant!!

Sinds 1884

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. zoekt per direct een senior redacteur

Senior Redacteur
(fulltime)

Ben jij iemand die kritisch is, snel kan schakelen en al sporen in de journalistiek heeft verdiend? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang om net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Ons Amigoe redactie-team is op zoek naar een ervaren nieuwsredacteur.

Wij zoeken iemand die:

- Op de hoogte is van ontwikkelingen in het lokale nieuws
- Een scherpe pen heeft
- Een breed netwerk heeft
- Interviews afneemt
- Kritische vragen stelt
- Initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt
- Al een aantal jaar relevante werkervaring heeft

Wij bieden jou:

- Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is
- Een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen
- Een enthousiast team dat voor je klaarstaat

Vereisten:

- HBO opleiding (journalistiek of communicatie is een pré)
- Schrijft goed Nederlands
- Goede beheersing van Spaans en Engels en Papiaments is een pré
- Flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend
- Eigen vervoer

Graag ontvangen wij je reactie vóór 31 oktober 2019. Stuur je motivatie en cv naar arubaredactie@amigoe.com onder vermelding van 'Senior Redacteur'.

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Career Opportunities

Caribbean Mercantile Bank N.V. a member of the Maduro & Curjel's Group of banks, in order to accommodate growth and to better service our existing customers, is taking applications for the position of:

AUDITOR

The Auditor will be responsible for:

- Planning the audit of branches, departments, processes and subsidiaries
- Executing the planned audit in accordance with Audit Department standards and procedures and/or as set out by the Central Bank
- Identifying internal control weaknesses both procedural and financial and quantify their impact
- Reporting findings, conclusions and recommendations to Management
- Communicating effectively with Management and Staff
- Identifying inefficiencies and providing added-value insights to Management
- Assisting in the administration of the Audit Department, as required

Preferred Educational and/or professional requirements:

- At least a Bachelor Degree in Finance, Business Administration, Accounting or Management
- Masters in a Business Degree is an asset
- Certified Internal Auditor (CIA) or other equivalent level of Professional Certification
- Minimum of 2 years of experience in an audit environment
- Knowledge of the COSO Internal Control frame work
- Able to communicate effectively in English, both in writing and orally

Applicants profile:

- Ample knowledge of audit principles and techniques
- Ability to effectively organize, plan and execute workloads independently
- Strong interpersonal and communications skills, verbally as well as written
- Display and maintain a high degree of integrity

We offer a challenging and productive work environment where teamwork and positive attitude are vital, a workplace with growth possibilities and where dedication is rewarded by an excellent remuneration package. Interested applicants should submit their Curriculum Vitae's accompanied by pertinent copies of diplomas and other documents that might be deemed important before October 31st 2019 to:

Caribbean Mercantile Bank N.V.
Human Resources Department
Windstraat 23,
e-mail: HR@cmbnv.com
tel: +297 522-3000



Regering slankt overtolligheidspoule af en let op overwerk om kosten te drukken

ORANJESTAD — Om de personeelskosten te drukken let de regering nu op het niet overschrijden van de begrote overwerkkosten van de ambtenarij. Ook is het aantal ambtenaren van de overtolligheidspoule inmiddels verlaagd van 73 naar 30. Dit maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren bekend tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor.

De premier bevestigde dat er weldegelijk druk vanuit Nederland op de Arubaanse regering wordt uitgeoefend om over te gaan tot massaal ontslag binnen het ambtenarenapparaat. “Tijdens mijn laatste bezoek aan premier Rutte was ik amper vijf minuten bij hem op kantoor en drong hij daar al op aan. Ik heb tegen hem gezegd dat dit niet mogelijk was, omdat wij niet over hetzelfde sociale vangnet beschikken als Nederland”, aldus premier Wever-Croes. Volgens premier Wever-Croes hanteert haar kabinet momenteel een zevental instrumenten om de personeelskosten omlaag te brengen. Niet allemaal werken ze even goed en de

premier kon de instrumenten op dat moment ook niet precies opnoemen, maar gaf wel aan daar later op terug te komen. Wat nu alle aandacht heeft van de regering zijn de kosten in verband met overwerk die het daarvoor vastgestelde bedrag in de begroting overschrijden. Dat dit bedrag niet wordt overschreden heeft meer prioriteit nu dan het verlagen van de overwerkkosten als geheel, aldus de premier die overigens wel aangeeft dat er wordt gewerkt aan een projectie van wat de besparing op de personeelskosten zou zijn als de kosten op overwerk geheel verdwijnen. Overigens heeft het CAft onlangs een onderzoek uitgevoerd,

waarbij werd geconstateerd dat er een correlatie is tussen hoge ziekteverzuim en overwerk binnen de Arubaanse ambtenarij. Specifieke maatregelen om de overwerkkosten in toom te houden, noemde de premier echter niet gisterochtend.

Overtolligheidspoule
Premier Wever-Croes maakte gisteren ook bekend dat de overtolligheidspoule inmiddels is afgeslankt van 73 ambtenaren die niet werken maar wel salaris ontvangen naar 30. Dertien van deze ambtenaren hebben een plek weten te bemachtigen in de nieuwe asielunit dat op dit moment asielverzoeken van Venezolaanse vluchtelingen moet verwerken. Anderen kregen alsnog werk elders binnen het overheidsapparaat of hebben hun ontslag zij het ingediend of aangenomen. Van de dertig die zijn overgebleven gaat een deel binnenkort met pensioen. Voor



Foto: Arlen Raaijman

de rest moet de wetgeving waarin gedwongen ontslag na meerdere kansen wordt geregeld nog in werking worden gesteld. Uiteindelijk is het de bedoeling dat eenmaal wanneer de laatste ambtenaar uit de overtolligheidspoule is vertrokken, deze niet meer in werking wordt gesteld, maar de minister kan niet garanderen dat volgende regeringen de

ze niet weer zouden kunnen openen. De geprojecteerde besparing op de personeelskosten eenmaal wanneer de overtolligheidspoule is gesloten wordt volgens premier Wever-Croes geraamd op zeven miljoen florin. Er is geen wet die de overtolligheidspoule verankert. Het is eerder een gewetenskwestie voor iedere regering, aldus premier Wever-

Croes die zei zelf ook te worstelen met het idee dat nu werk wordt gestoken in het sluiten van de overtolligheidspoule om daarna een volgende regering weer mensen betaald naar huis te zien sturen. “Maar als je kijkt naar hoe scherp CAft daarop let, denk ik dat het in de toekomst minder makkelijk wordt om die kosten weer te laten stijgen.”

Ministerraad om de tafel met belangenorganisatie SNBA



Foto: MinFEC

SAN NICOLAS — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) schrijft op haar Facebookpagina dat ze vandaag een bijzondere vergadering hadden met de Ministerraad om ingelicht te worden over de laatste ontwikkelingen in San Nicolas. De Ministerraad heeft vanochtend namelijk met ondernemers van San Nicolas en belangenorganisatie San Nicolas Business Association (SNBA) om de tafel gezeten in het gerenoveerde Uncle Louis Store voor een update van aankomende projecten die p’ariba di brug uitgevoerd gaan worden. Dat liet de regering vanochtend via haar Facebookpagina weten. Eerder in augustus hield SNBA haar eerste San Nicolas Business Summit. Doel van de bijeenkomst was om een start te geven aan nieuwe economische activiteiten in San Nicolas.

Vermogende oudere moet zelf zorg betalen

Vervolg van pagina 1

Leeftijd

Een andere constatering die de SER doet is dat mensen wel een zorgbehoefte hebben, maar geen zorg krijgen omdat het zorgaanbod in het huidige zorgsysteem voornamelijk aan leeftijd gebonden is. “Als nu bij iemand van vijftien een psychiatrische stoornis wordt vermoed, dan zijn er onvoldoende institutionele vangnetmogelijkheden. Daarom stelt de SER voor om af te stappen van de leeftijdsgrens en over te stappen van een systeem van ‘zorgzwaartecategorieën’ en ‘zorgprofielen’. Zorgzwaartecategorieën geven feitelijk het ‘aanbod’ van zorg weer dat er voorradig is en deze worden middels zorgzwaartemetingen in kaart gebracht. Deze kunnen vervolgens gekoppeld worden aan de zorgprofielen van individuele zorggebruikers. Zorgzwaartecategorie 1 betekent bijvoorbeeld dat er een huisarts beschikbaar is, bij zorgcategorie 5 is bijvoorbeeld specialistische zorg voorradig en bij zorgcategorie 8 een heel medisch team. Iemand met het zorgprofiel dementie kan bijvoorbeeld een indicatie krijgen voor zorgzwaartecategorie 4 of 5, afhankelijk van het stadium

waarin de ziekte zich bij deze persoon manifesteert. Daarvoor is een indicatie nodig. De voordelen van deze werkwijze zijn volgens de SER groot. “Je kan bijvoorbeeld zien dat je veel vraag hebt naar zorgzwaartecategorie 3 en 4 maar vooral aanbod hebt op 5 en 6. Deze werkwijze zou direct een positieve invloed kunnen hebben op de kostenreductie en de beheersing van de kosten, omdat er niet ad hoc medische handelingen meer verricht en gedeclareerd kunnen worden indien deze niet vooraf in de zorgzwaartemeting en het zorgprofiel zijn opgenomen.”

Vermogen

Een laatste speerpunt van het advies gaat over de algemene zorgkosten. Die zijn hoog. En moeten door alle Arubanen samen worden opgebracht. Daar ligt het solidariteitsprincipe aan ten grondslag: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Maar in de praktijk gebeurt dit niet, omdat bij de toedeling van bijvoorbeeld subsidie voor plaatsing in een van de verzorgingshuizen van Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (SABA) volgens de SER uitsluitend naar het inkomen van de bewoner wordt gekeken. Volgens het

adviescollege zal ook de vermogenspositie van de bewoner meegewogen moeten worden. “Als iemand nu naar een van de instellingen van SABA verhuist, wordt het AOV-pensioen (Algemene ouderdomsverzekering, red.) van deze persoon naar de rekening van SABA overgeheveld. Dit dekt echter de kosten niet. Het financiële exploitatietekort moet dan uit de staatskas worden aangevuld. Dit terwijl dezelfde patiënt misschien wel beschikt over een vermogen (roerend en/of onroerend goed). De SER is van mening dat dit eventuele vermogen als eerste aangewend zou moeten worden.” Het is volgens de SER ook voorgevallen dat een bejaard persoon door familie in een verzorgingshuis werd geplaatst waarna deze familie vervolgens de vrijkomende woning verhuurde en de inkomsten opstreekte. Om dit soort praktijken te voorkomen is volgens de SER een duidelijk set van regels nodig en een toetsingscommissie die zorg draagt voor een goede naleving hiervan.

Eigen bijdrage

Om de financiële duurzaamheid in de beheerkosten van de zorg te kunnen bewerkstelligen, acht de SER het van belang om naast de AZV-premies en ‘gezondheidsbelasting’ AZV (bestemmingsheffing AZV, red.) en landsbijdrage een eigen bijdrage in te voeren voor de langdurige zorg. Dit zou met name moeten gelden voor wijkverpleging, thuiszorg, en opname in verpleeg- en bejaardenhuizen.

Aruba schreef in 1993 en 1991 al zwarte cijfers

ORANJESTAD — Dat de regering een overschot op de Landsbegroting wil realiseren is een voornemen, vastgelegd in het Financieel Economisch Memorandum (FEM). Met dit voornemen heeft Aruba zich verplicht bij het met Nederland overeengekomen protocol. Dat stelt Mary Ann Curet, secretaris van de Algemene Rekenkamer. Mocht het daadwerkelijk lukken een overschot te realiseren, dan zal dit voor het eerst zijn sinds 1993, toen voor het laatst zwarte cijfers werden geschreven.

Minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) had dan ook feitelijk geen keuze toen zij gisteren een begrotingsoverschot aankondigde, stelt Curet. Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) liet de Amigoe weten deze week nog bezig te zijn met de afronding van de conceptbegroting. Deze conceptbegroting had eigenlijk al vóór 1 september naar de Staten gestuurd moeten worden. In bovengenoemd memorandum spraken Aruba en Nederland af dat in het begrotingsjaar 2019 een half procent tekort zou mogen worden geschreven. Op een totaalbegroting van circa 5

miljard betekende dit een nominaal tekort van 25 miljoen euro. “In 2020 moet dat tekort van een half procent worden omgebogen naar een overschot van een half procent”, licht Curet toe. “Een procent op een nationaal inkomen van ongeveer 5 miljard betekent een verbetering van 50 miljoen ten opzichte van 2019. Jaren daar na moet dat half procent in de plus worden aangehouden. Inhoudelijk bemoei ik me niet met politiek maar ze zullen er alles aan doen om deze ambitie te realiseren.”

Ombuigingen

Voorzitter Raymond Gradus van het College Aruba Fi-

nancieel Toezicht (CAft) gaf vorige week vrijdag aan dat hij verwacht dat Aruba in 2019 waarschijnlijk binnen de de grenzen van het toegestane tekort blijft, maar dat er nog heel wat ‘ombuigingen’ nodig zijn om de overschotnorm in 2020 te halen, mede vanwege kostenstijging als gevolg van de beschikbaarheidsvergoedingen voor PPP-projecten (door de private sector gefinancierde infra projecten) en autonome groei van de personeelslasten. In tegenstelling tot wat er gisteren in deze krant stond, zou het niet de eerste keer zijn sinds het verkrijgen van de status aparte dat er een begrotingsoverschot wordt gerealiseerd. In het jaar 1993 slaagde minister Ella Tromp-Yarazaray (MEP) er middels een ferme controle op overheidsuitgaven in om eenmalig zwarte cijfers te schrijven. In 1991 realiseerde een eerdere regering een begrotingsoverschot, meldt de Algemene Rekenkamer.

Busvervoer niet voor alle JetBlue-passagiers

ORANJESTAD — Aruba Airport Authority (AAA), Aruba Tourism Authority (ATA) en het Ministerie van Toerisme proberen de zorgen weg te nemen van taxichauffeurs, die stellen dat ze brodeloos worden door de aanbidding aan JetBlue-passagiers voor busvervoer van de luchthaven naar de hotels. Die aanbidding zou alleen gelden voor passagiers die via JetBlue Vacations hebben geboekt.

Het is gebruikelijk dat touroperators vervoer van en naar hotels aanbieden aan vakantiegangers, schrijven ze in het persbericht. Ze reageren op de ophef die ontstond bij de vakbonden vanwege een post op Facebook afgelopen vrijdag dat JetBlue taxichauffeurs en hun families zou ‘vermoorden’ vanwege een speciale aanbidding van vluchten met busvervoer. 450 Arubaanse taxichauffeurs zouden hulpeloos moeten toezien hoe passagiers uit een



vol vliegtuig in drie touringcars geladen zouden worden, terwijl zij aan de kant staan. De AAA, ATA en het ministerie zeggen de zorgen van de chauffeur te begrijpen, maar ze willen hen ook geruststellen. In 2018 vervoerde reisorganisatie JetBlue in totaal 217.343 passagier voor een verblijf op Aruba. Dat is een

stijging van 9,3 procent ten opzichte van 2017. Ook andere luchtvaartmaatschappijen noteerden stijgende passagiersaantallen. Het zijn echter aan de luchtvaartmaatschappijen verbonden touroperators die de all-in vakantiepakketten aanbieden, zoals JetBlue via JetBlue Vacations. Alleen

passagiers die via JetBlue Vacations hebben geboekt, krijgen bustransport aangeboden. Dat geldt maar voor een deel van de 217.343 passagiers, stellen AAA, ATA en het ministerie. Passagiers die eigenhandig hun vakantie regelen, zullen volgens hen alsnog van taxiënsten gebruik maken.

IN HET KORT

Gevonden

Een man F. kwam afgelopen zaterdag bij de politiewacht en gaf aan dat hij in de omgeving van Sport Caribe verschillende voorwerpen op de grond had gevonden. Hij had onder meer rijbewijs, bankpas maar ook diverse lidmaatschapskaarten gevonden van ene H. geboren op Aruba. De pasjes zijn in bewaring genomen door de politiewacht in de Wilhelminastraat voor wanneer de eigenaar ze komt ophalen.

Opgetikt

Op dezelfde dag kwam een man bij de politiewacht in Shaba om aangifte te doen van diefstal. Hij verklaarde dat hij naar het softbalveld in Piedra Plat ging voor een potje softbal en had hij zijn handtas vol spullen in de ‘dug-out’ geplaatst. Toen de wedstrijden afgelopen waren om half zes ‘s avonds merkte hij dat zijn handtas open stond. Toen hij zijn tas controleerde, constateerde hij dat zijn portemonnee was weggenomen. Hij vermoed dat onbekenden zijn portemonnee uit zijn tas hebben gestolen. Aangifte werd opgenomen.

Schots en scheef

Een patrouille werd afgelopen weekend ook naar de B. Van de Zeppenveldstraat in San Nicolas gestuurd ter hoogte van de Uncle Louis Store vanwege een diefstal. Ter plaatse aangekomen werd de patrouille aangesproken door een man genaamd L. Hij verklaarde dat onbekenden goederen uit zijn trailer hebben weggenomen. Het handvat van de deur stond scheef en de deur opende niet goed met de sleutel. Aangifte werd opgenomen.

Huiszoeken bij aannemer Van Kessel

ORANJESTAD — Openbaar Ministerie-woordvoerder Ann Angela bevestigt aan Amigoe dat vanochtend vroeg huiszoeken zijn uitgevoerd in het kantoor van aannemersbedrijf Van Kessel en in de woning van de familie van Kessel, eigenaars van het bedrijf. De huiszoeken houden verband met een internationaal onderzoek van Justitie in Nederland. “We hebben de huiszoeken uitgevoerd op grond van een rechtshulpverzoek vanuit Nederland. Er waren geen aanhoudingen”, aldus Angela die benadrukt dat de familie van Kessel of hun bedrijf geen verdachten zijn in de zaak. Over wat de zaak echter precies inhoudt, kon Angela vanochtend niets kwijt aan Amigoe.

Het rapport ‘Herstructurering van de (ouderen) zorgfinanciering’ is onderdeel van een advies dat de SER op verzoek van Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) uitbrengt over de toekomst van de ouderenzorg. Het volgende advies gaat specifiek over het ouderenbeleid en komt aan het einde van het jaar uit.

Geschiedenis Aruba belicht in Den Haag

DEN HAAG — “Ik ben net zo’n stoofpot als andere Arubanen”, zei Adi Martis zaterdagmiddag. De Arubaanse kunsthistoricus reageerde op de hardnekkige mythe dat Arubanen vooral indiaans bloed hebben, terwijl ze in werkelijkheid een smeltkroes zijn van veel verschillende culturen. “Over onze geschiedenis wordt veel onzin verteld”, zei Martis in het Haags Historisch Museum.

door onze correspondent
Otti Thomas

Op uitnodiging van de Dutch Caribbean Book Club gaf Martis een presentatie over zijn publicatie De Geschiedenis van Aruba tot 1816. In het boek vertelt hij de geschiedenis op basis van grondig onderzoek van historische documenten in de archieven van verschillende landen. Het is volgens hem een eerlijker



en feitelijker verhaal dan de geschiedenisboeken van Johan Hartog en Jossy Mansur. Martis ontdekte onder meer dat de beroemde ‘Getuigenverklaring van 26 Indianen’ uit 1803 werd ondertekend

door 26 ‘gewone’ inwoners van Aruba. Mogelijk hadden enkelen indiaanse voorouders, maar de anderen hadden waarschijnlijk Europese of Afro-Caribische voorouders, zei Martis. Veel Arubaanse families verwijzen onterecht naar een indiaanse afkomst die ze niet of nauwelijks hebben. Aruba telde inderdaad minder slaven met Afrikaanse voorouders dan bijvoorbeeld Curaçao, maar dat maakt de huidige inwoners van Aruba geen hele of halve indianen, zei Martis. Zijn uitleg volgde op een videoboodschap van de Arubaanse premier Evelyn Wever-Croes, die juist de nadruk legde op de indiaanse genen van Arubanen. “De Arubaan is er trots op indiaan genoemd te worden”, zei ze.

Veel aanwezigen bleken blij met een eerlijker verhaal over de geschiedenis. “Ik hoor dat Aruba trots is op zijn indiaanse afkomst. Ik ben ook trots op Aruba, maar ik heb een zwarte huid”, zei de Surinaams-Arubaanse Carla Vlottes-Mohammed. Op verzoek van de Dutch Caribbean Book Club gaf ze haar mening over het boek. Ze betreurde het dat Arubanen weinig over hun eigen geschiedenis leren. “Waarom leerden wij niets over de keramische periode op Aruba”, zei ze. De Arubaan Ronald Donk was als historicus uiteraard wel bekend met de geschiedenis van Aruba. Hij had een enkele opmerking over de soms lange uitleg van Martis, maar was toch positief. “Ik kan dit boek zonder enige aarzeling aanbevelen”, zei hij. Hetzelfde gold eigenlijk ook voor de gevolmachtigde minister Guiffred Besaril van Aruba. Hij sprak de hoop uit dat ook lezers in Nederland meer leren over de geschiedenis van het Caribische deel van het Koninkrijk.



Foto's: Dutch Caribbean Book Club

Opening expositie Samuel Sarmiento bij Unoca

ORANJESTAD — De expositie van kunstenaar Samuel Sarmiento ‘Los años milagrosos’ ofwel ‘De wonderbaarlijke jaren’, opent morgenavond in Unoca. Bij de tentoonstelling neemt de kunstenaar de toeschouwer mee in de wonderbaarlijke jaren van zijn werken, hierbij gebruikt hij herinneringen om zijn identiteit op te bouwen, een identiteit vol wonderen. Indiase wonderen, zwarte wonderen, transatlantische wonderen en zelfs wonderen die niet langer als wonderen worden beschouwd, zo maakt curator Nelson Gonzalez duidelijk. De tentoonstelling is gratis toegankelijk en opent woensdagavond om 19.00 uur bij Unoca in Stadionweg 21.



LOTTO 5

Woensdag 30 oktober

Afl. 560.000,-

Selecteer:
Kies 5 verschillende nummers van 1 t/m 35

03 12 15 24 33

Multi Draw:
Blijf met je gekozen nummers in het spel voor de komende trekkingen

03 12 15 24 33 x2 03 12 15 24 33 x3
03 12 15 24 33 x4 03 12 15 24 33 x5

Combo: Vraag je verkoper voor de combo optie.

www.lottoaruba.com

WIN

Amazing Prizes!

#AMIGOEBCREATIVE

ALL INCL. TRIP TO CURACAO

FREE SUBSCRIPTIONS

2

ASUS TABLET

1

WEEKEND STAY FOR TWO

3

Like Amigoe Aruba on Facebook

Take a selfie with an Amigoe or AoS

1 LIKE = 1 VOTE

LIKE THE PAGE INSTANTLY?

scan the code!

TAG AMIGOE AND SHARE!

WINNERS WILL BE ANNOUNCED DECEMBER 18, 2019

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Oud-premier Liberia-Peters: 'Aandacht voor geweld tegen vrouwen'

AMSTERDAM — Het is hoog tijd een einde te maken aan het geweld waar vrouwen dagelijks mee te maken hebben. Die dringende oproep deed oud-premier Maria Liberia-Peters in de Openbare Bibliotheek van Amsterdam. "Veel mannen beschouwen vrouwen als hun bezit. Vorige week was het weer raak. Omdat een vrouw voor een ander koos, werd ze doodgeschoten", zei Liberia-Peters.

door onze correspondent
Otti Thomas

De voormalige Antilliaanse premier was maandag te gast bij een drukbezochte bijeenkomst van Atria, een instituut voor emancipatie en vrouwen-geschiedenis. De bijeenkomst combineerde de viering van 100 jaar vrouwenkiesrecht en de Black Achievement Month met Liberia-Peters als rolmodel voor vrouwen en de Afro-Caribische gemeenschap als geheel.

In haar lezing prees Liberia-Peters de Antilliaanse, Nederlandse en Surinaamse vrouwen die in de vorige eeuw stredden voor gelijkheid, zoals het eerste vrouwelijke Statenlid Angela Altagracia de Lannoy-Willems. In gesprek met journaliste Natasja Gibbs werd stilgestaan bij cruciale momenten tijdens haar eigen premierschap, zoals de overname van de raffinaderij. "Ik denk dat de raffinaderij uit-



Foto: Otti Thomas

De paneldiscussie met Gina Laflour, Twie Tjoea, Natasja Gibbs en Maria Liberia-Peters.

eindelijk zal sluiten, maar dat is een heel ander verhaal", zei Liberia-Peters. Die herinneringen waren aanleiding voor een oproep om belangrijke onderwerpen boven de politiek uit te tillen. "Ik ben ervan overtuigd dat we veel meer kunnen bereiken als we partijpolitieke grenzen doorbreken. Bestuur is duurzamer als het breed wordt gedragen. Het is ook belangrijk dat politici zich bewust zijn van de behoeften van het volk en de afstand tussen politiek en burger verkleinen", zei ze. Centraal stond uiteindelijk

het pleidooi voor meer vrouwen in de politiek. In een paneldiscussie kreeg Liberia-Peters bijval van de Surinaamse Twie Tjoea. Ze had een voorbeeldfunctie als de eerste vrouwelijke directeur van het ministerie van Arbeid in Suriname en is een invloedrijke voorvechter van vrouwenemancipatie. Ze zei dat emancipatie geen strijd van vrouwen tegen mannen is, maar dat er een gezamenlijk doel is.

De jonge feministe Gina Laflour zei dat Nederlanders zichzelf vooruitstrevend vin-

den, maar nog altijd geen vrouwelijke premier hebben gehad. Een lange lijst westerse, Caribische, Afrikaanse en Aziatische landen had wel een vrouw als regeringshoofd, zei ze. Laflour zei ook dat ze strijdt voor een echte afspiegeling van de maatschappij, dus inclusief alle culturen en de LGBTQ-gemeenschap. Liberia-Peters vatte het uiteindelijk mooi samen. "De participatie van vrouwen is noodzakelijk voor het bereiken van een evenwichtige samenleving. En uiteindelijk wil iedereen wonen in een samenleving met balans", zei ze.

Beach Tennis Open: Laatste kans om in te schrijven

ORANJESTAD — Het grootste sportevenement van Aruba komt weer dichterbij. Van zaterdag 9 tot en met zondag 17 november strijden atleten uit meer dan 35 landen op het Beach Tennis Open (ABTO 2019) om 70.000 dollar aan prijzengeld. Kandidaat-deelnemers kunnen zich tot aanstaande vrijdag 1 november inschrijven.

Met meer dan veertig velden en rond de 1500 deelnemers is het Beach Tennis Open afgelopen jaren uitgegroeid tot het grootste beachtennis-evenement ter wereld. Om alle categorieën een plaats te geven is het

evenement dit jaar met twee dagen uitgebreid van zeven naar negen dagen. Mede vanwege de omvang trekt het toernooi internationaal de aandacht. Sportnetwerk ESPN zal het toernooi uitzenden. Het evenement

brengt naar schatting 3000 bezoekers naar het eiland, aldus Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP), eerder in deze krant. Het toernooi wordt gesponsord door de Aruba Tourism Authority (ATA) en gecoördineerd en gemonitord door de International Tennis Federation (ITF).

Meer informatie over het toernooi en registratie is te vinden op de website aruba-beachtennisopen.com.





(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**



Correctie

ORANJESTAD — In het artikel 'Minister Bikker wil duidelijkheid van Nederlandse regering over motie Van Dam' dat gisteren in de *Amigoe* verscheen werd gemeld dat de motie van Tweede Kamerlid Chris van Dam (CDA) niet werd aangenomen. Dat is onjuist. Er is namelijk helemaal niet gestemd over de motie. De procedure is dat Tweede Ka-

merleden tijdens een debat hun motie indienen, maar vervolgens bij de eerstvolgende stemming (de volgende dinsdag of donderdag) een optie hebben om de motie aan te houden of uit te stellen. Van Dam heeft zijn motie nog niet voorgelegd voor stemming, hij bewaart de motie voor een later moment. Hij wil namelijk BZK-

Staatssecretaris Raymond Knops (CDA) eerst de gelegenheid geven om de motie van André Bosman (VVD) en anderen uit te voeren en met de regeringen van de andere landen te spreken over taken en verantwoordelijkheden in het Koninkrijk. Op zijn verzoek komt er wel een rondetafelgesprek over rechtshandhaving in het Koninkrijk.

Door opening gate: Veranderingen Welcome Plaza

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) maakt bekend dat er verkeersveranderingen komen rondom Welcome Plaza in Oranjestad. Dit wegens het feit dat gate nummer 5 van de cruisehaventerminal per vrijdag 1 november opengaat.

Gewone weggebruikers zullen niet met de veranderingen geconfronteerd worden, omdat normaliter automobilisten hier niet 'welkom' zijn. Maar de veranderingen gaan wel gelden voor touroperators, taxi's en personeel van de haven. De openingstijden van Welcome Plaza zijn nu van zeven uur 's ochtends tot elf uur 's avonds voor de touroperators. De standplaats voor taxichauffeurs wordt verplaatst naar de andere kant van Welcome Plaza. Daarbij mag de parkeer ruimte ter hoogte van Diamonds International vanaf 1 november alleen gebruikt worden voor het afzetten van bezoekers



Foto: KPA

en toeristen. Verder zullen er borden geplaatst worden voor toeristen die aangeven waar zij naar toe moeten voor bijvoorbeeld het verkrij-

gen van een tour, een taxi of de tram.

De politie zal op vrijdag 1 november aanwezig zijn om de

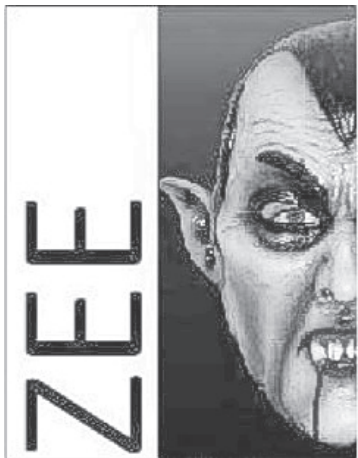
veranderingen in goede banen te leiden. Wanneer er vragen zijn, dan kan men bij hen terecht, maakt het KPA duidelijk.

ZEE

Een zombie in het Witte Huis

Nico van der Zee heeft een weekje column-vakantie. De redactie dook in de oude doos en vond een aantal columns die de moeite waard zijn om herhaald te worden in de aanloop naar Halloween.

Halloween heeft altijd te maken gehad met de grens van leven en dood. Heel veel griezels die we deze dagen ontmoeten zitten op die grens, zijn niet dood en niet levend, zijn ondoord. Vampiers kunnen geen rust vinden in de dood, zombies zijn opgestaan uit de dood en het monster van Frankenstein is een montage van delen van lijken. Bijna werd Amerika geregeerd door een opgestane dode. Wie bij de geschiedenisles opgelet heeft, weet dat George Washington de eerste president was van Amerika. Wie niet opgelet heeft, kent hem als de man met het zuinig mondje op het biljet van een dollar. George had een grote angst, de angst om levend begraven te worden. Dat was in die tijd niet ongewoon. Soms werden mensen dood verklaard die nog leefden en die ontwaakten dan in een doodskest diep in de grond. Verschillende artsen deden uitvindingen om zeker te kunnen vaststellen of iemand echt dood was. Er was een mooi pompje ontwikkeld waarbij tabaksrook in de anus van een overledene werd geblazen. Zou de persoon nog leven, dan zou dit hem zeker weer doen op-



staan. Een andere uitvinding bestond uit een lange naald met een vlagje. Die naald werd in het hart gestoken en als het vlagje begon te trillen dan zat er nog leven in het vermeende lijk. Washington had geen vertrouwen in die uitvindingen. Daarom had hij zijn vrienden gevraagd om hem niet direct te begraven, maar hem na zijn dood eerst een paar dagen op ijsblokken te leggen. Pas als ze er heel zeker van waren dat hij dood was, mocht hij begraven worden.

George kreeg een griepje en ging naar een dokter. Die deed wat veel dokters in die tijd deden: een aderlating. Dan wordt een literatie bloed afgetapt van de patiënt. De kwade sappen die voor de ziekte zorgen, verlaten dan het lichaam en de patiënt zou dan weer beter worden. Washington werd niet beter en hij ging naar een tweede dokter. Ook die tapte weer flink wat bloed af. Omdat hij zeker wilde zijn, ging hij nog

een paar dokters af die hem allemaal bloed aftapten. Toen ging hij dood, niet door de griep, maar door gebrek aan bloed. Zijn vrienden legden hem op ijs, zoals het de wens was van de overlevende. Dit was een buitenkansje voor zijn lijfarts. Dat was William Thornton, architect en medicus. Hij had als architect het Capitool ontworpen en lezers van The Lost Symbol van Dan Brown weten dat deze man misschien geniaal, maar ook een beetje gek was. Thornton wilde Washington weer tot leven wekken. De opwekking zou mogelijk zijn door weer lucht in de longen te pompen en hem een infuus te geven van bloed van lammetjes. De lammetjes waren geslacht, de pomp stond klaar, Thornton kon beginnen met zijn Frankenstein-achtig project. Toen bracht iemand naar voren dat eigenlijk eerst de familie om toestemming gevraagd moest worden. Helaas, de familie was tegen de opwekking. Ze waren natuurlijk al even gewend aan de dood van hun dierbare, hadden al verschillende fasen van het rouwproces doorlopen en zaten zich nu te verheugen op de grote erfenis die hun ten deel zou vallen. Van een wederopstanding kon dus geen sprake zijn. Jammer, een zombie als president was toch wel leuk geweest. Ongetwijfeld was Halloween dan de belangrijkste nationale feestdag in Amerika geworden.

HOH wijst op preventie tijdens World Stroke Day

ORANJESTAD — Vandaag is het Wereld Be-roerte Dag en in het kader daarvan heeft het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) een persbericht uitgestuurd waarin aandacht wordt gevraagd voor zowel behandeling als preventie.

Het HOH wijst er bovendien op dat onlangs de zogeheten Stroke Unit is geopend waarin gespecialiseerde zorg kan worden gegeven aan personen die een herseninfarct hebben gekregen. Neuroloog Roberto Weiser wijst erop dat hersenbloedingen veel voorkomen. Wereldwijd is het de vijfde meest voorkomende doodsoorzaak. Op Aruba komen zogeheten is-

chemische herseninfarcten en hersenbloedingen het meest voor. Hoge bloeddruk en diabetes zijn factoren van belang, maar bijvoorbeeld ook de etniciteit van de patiënt. Mensen met een donkere huidskleur hebben, blijkbaar vanwege het feit dat zij vaker aan hoge bloeddruk lijden, statistisch een hogere kans op een herseninfarct. Na een herseninfarct verandert het leven van een patiënt voor de rest van zijn of haar leven. Of de blijvende gevolgen groot of klein zijn, de kwaliteit van leven wordt permanent aangetast. Voorkomen is dus beter dan genezen en daarom raadt het HOH ook iedereen aan om een gezonde levensstijl aan te meten.



Aruba Trading Company

SERVING ARUBA SINCE 1925

Job opportunity

WINE BRAND MANAGER

ARE YOU A PASSIONATE & OUTGOING WINE SOMMELIER?

We are looking for a **dynamic, goal oriented** individual with a **strong sense of commitment**, a wide **knowledge of wines**, excellent communication skills, previous experience in sales and inventory management.

Own car is a must have and you have to be able to sell ice to Eskimos.

If you are ready for a challenging job with potential e-mail your CV with picture to info@arubatrading.com.

Euro

Lager

AMSTERDAM — De Europese beurzen stonden vandaag licht in het rood. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent lager op 581,91 punten. De MidKap leverde 0,4 procent in tot 872,33 punten. Londen, Frankfurt en Parijs daalden tot 0,4 procent. Europese maaltijdbedrijven als Just Eat en Delivery Hero werden respectievelijk 1 en 2 procent lager gezet na teleurstellende cijfers van de Amerikaanse branchegenoot GrubHub. Het aandeel GrubHub, dat ook een notering heeft in Frankfurt, kelderde ruim 32 procent. In de MidKap stond vastgoedfonds Wereldhave onderaan met een verlies van 3,4 procent. Chipbedrijven ASMI en Besi gingen aan kop met plussen van ruim 1 procent. Volgens marktkenners is de schikking tussen de grote chipmakers TSMC en Globalfoundries in een patentdispuut goed nieuws voor de hele sector. De euro noteerde op 1,1075 dollar, tegen 1,1097 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 1,2 procent goedkoper op 55,15 dollar. Brentolie kostte 1 procent minder op 60,97 dollar.

Tokio

Hoger

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag opnieuw met winst geëindigd. De hoop op een handelsdeal tussen de Verenigde Staten en China bleef zorgen voor optimisme. Volgens de Amerikaanse president Donald Trump liggen de onderhandelingen tussen beide landen voor op schema en zal een voorlopige deal in november worden ondertekend. De toonaangevende Nikkei in Tokio sloot 0,5 procent hoger op 22.974,13 punten. Het was de zevende winstbeurt op rij voor de Japanse hoofdindex. Bedrijven die veel producten exporteren profiteerden van de hoop op een handelsdeal tussen de twee economische grootmachten. Autofabrikant Mazda Motor dikte ruim 2 procent aan en de maker van auto-onderdelen en chipmaterialen Nitto Denko kreeg er 6,5 procent bij. De andere beurzen in de Aziatische regio deden overwegend een stapje terug. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds 0,6 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong verloor 0,5 procent. De Kospi in Seoul daalde 0,1 procent. De Australische All Ordinaries sloot met een plus van 0,1 procent.

Wall Street

Omlaag

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag licht lager geopend, nadat de brede S&P 500 zakte 0,1 procent tot 3035 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq daalde 0,3 procent tot 8303 punten. De Fed begint vandaag aan zijn tweedaagse beleidsvergadering. Naar verwachting gaat de koepel van Amerikaanse centrale banken de rente opnieuw verlagen, na twee eerdere stappen dit jaar. Daarbij zal vooral worden gelet op opmerkingen over het toekomstige beleid. Alphabet zag de omzet in het derde kwartaal verder stijgen, maar moest wel een lagere winst in de boeken zetten vanwege grote investeringen in bijvoorbeeld datacenters voor clouddiensten. Het aandeel verloor 2 procent. Merck en Pfizer verhoogden hun winstverwachting voor het gehele jaar en stegen tot 3 procent.

Acties door cabinebonden KLM in de maak

AMSTERDAM — Cabinevakbonden FNV en VNC zinspelen op acties bij KLM. De luchtvaartonderneming is nog altijd niet over de brug gekomen met een beter loonbod. Een door FNV gesteld ultimatum liep gisteren af. Binnen een paar weken wordt meer duidelijk over het hoe en wat van de acties, aldus FNV.

De cao-onderhandelingen slepen zich al lange tijd voort. FNV en VNC zijn met name niet te spreken over het loonbod. “De enige opening die op loon wordt geboden, is om de winstdelingsregeling fors te verslechteren in ruil voor een structurele loonsverhoging van 1,5 pro-

cent. Dat is geen verbetering van de looncomponent, maar slechts een verschuiving”, aldus FNV, die spreekt van een sigaar uit eigen doos. De VNC-leden stemden eerder het onderhandelingsresultaat weg. Ze vinden een salarisverhoging van 7 procent in drie stappen te ma-

ger. VNC benadrukte destijds dat het KLM-personeel in de jaren dat het minder ging niet te beroerd was om zich naar die situatie te schikken. Met de winsten van KLM de voorbije jaren valt het huidige loonbod volgens de grootste bond bij KLM niet uit te leggen aan personeel. Zowel VNC als FNV wijst ook op de loonsverhoging van 9,5 procent van KLM-baas Pieter Elbers vorig jaar. VNC voert al langer acties om de eisen in het cao-

overleg kracht bij te zetten. Werknemers werken daarbij zo stipt volgens cao-afspraken dat het voor KLM duurder wordt hen te laten overwerken. Daar wordt nu met steun van FNV een vervolg aan gegeven. Verschillende grondbonden bij KLM gingen eerder al wel akkoord met het onderhandelingsresultaat. KLM was vooraansnog niet bereikbaar voor commentaar. Eerder noemde KLM het afwijzen van het cao-voorstel onbegrijpelijk.

Lange staking raakt winst GM

DETROIT — General Motors (GM) voelt de stakingsgolf die de automaker afgelopen weken trof in zijn resultaten. Het bedrijf verwacht dat acties dit jaar in totaal 2,9 miljard dollar zullen kosten. Het concern achter automerken als Buick, Chevrolet en Cadillac verlaagt daarom zijn winstverwachting voor heel het jaar.

Werknemers van meerdere GM-fabrieken in de Verenigde Staten legden medio september het werk neer. Ze waren onder meer ontevreden over hun loon en de lange periode die veel werknemers in tijdelijk dienstverband voor de automaker werkten. Pas dit weekeinde maakte een



Photo:AFP

nieuw cao-akkoord een einde aan de eerste staking bij GM in twaalf jaar tijd. De nettowinst over het derde kwartaal daalde met 8,7 procent tot 2,3 miljard dollar. Naast de acties nam ook een waardedaling van GM's belang in taxi-app Lyft een hap

uit de winst. De omzet ging bijna 1 procent omlaag tot 35,5 miljard dollar. GM houdt nu rekening met een aangepaste winst per aandeel tussen de 4,50 en 4,80 dollar, terwijl het bedrijf eerder nog minimaal 6,50 dollar winst per aandeel verwachtte.

‘Aftrap beursgang Saudi Aramco begin november’

LONDEN — Het Saudische staatsoliebedrijf Saudi Aramco wil alsnog zijn beursgang doorzetten. Op 3 november doet het concern daar de officiële aftrap voor, meldden ingewijden aan persbureau Reuters. Normaal gesproken krijgen beleggers binnen enkele weken na de aftrap een gedetailleerde prospectus met de prijzen, waarop ze mogen inschrijven.

Volgens televisiezender Al Arabiya kunnen beleggers vanaf 4 december hun interesse melden. Op 11 december krijgt Saudi Aramco een beursnotering, aldus de zender. Het staatsoliebedrijf wilde nog niet reageren op de geruchten. De aftrap van de beursgang

stond eerder deze maand op de planning maar werd uitgesteld. Dat had te maken met de drone-aanval op meerdere olie-installaties van de onderneming in september. Saudi Aramco wilde de tijd nemen om de gevolgen van de aanval te bespreken met investeerders. Het

staatsinvesteringsfonds van Koeweit overweegt om te investeren in Saudi Aramco, zei directeur Farouk Bastaki. Dat zou een uitzondering zijn omdat het fonds investeringen in oliebedrijven vaak vermijdt. Saudi Aramco is naar verluidt van plan 1 tot 2 procent van de aandelen naar de beurs in Riyad te brengen en wil later een internationale notering toevoegen. De waardering van Saudi Aramco moet circa 2000 miljard dollar bedragen, waarmee het concern direct het waardevolste beursgenoteerde bedrijf ter wereld zou zijn.

Boete komt dichterbij voor Swedbank

STOCKHOLM— De Zweedse toezichthouder voor de financiële sector FSA onderzoekt of Swedbank een boete verdient voor zijn rol in een groot witwashedandaal. De bankenwaakhond concludeert na vooronderzoek dat er reden is om te kijken naar sancties.

Swedbank wordt ervan verdacht tientallen miljarden euro's aan verdachte geldstromen te hebben verwerkt, veelal vanuit voormalige Sovjetlanden via de Baltische staten. Ook in Estland kondigde de lokale toezichthouder aan sancties tegen Swedbank te overwegen.

De FSA heeft voldoende aanwijzingen gevonden voor tekortkomingen in de witwaspreventie van Swedbank. Het vervolgonderzoek richt zich op de vraag of dat genoeg is voor een sanctie of dat het onderzoek op een andere manier moet worden gesloten. Vorige week liet Swedbank weten dat er ook in de Verenigde Staten meerdere onderzoeken tegen de bank lopen.

Swedbank laat weten zich te herkennen in veel van de observaties van de FSA. De bank zegt mee te werken met het onderzoek en gaat ondertussen verder met het verbeteren van zijn interne processen.

Grootaandeelhouder wil VolkerWessels overnemen

AMERSFOORT — Grootaandeelhouder Reggeborgh wil bouwbedrijf VolkerWessels helemaal in handen krijgen. De investeerder doet een bod van 21,75 euro per aandeel. Daar zit wel het interim-dividend al bij gerekend. Reggeborgh, het investeringsfonds van de familie Wessels, heeft al 63,6 procent van de aandelen in handen.

VolkerWessels laat weten het bod zorgvuldig te zullen bestuderen. De onderhandelingen met Reggeborgh zijn nog in een beginstadium en het is verre van zeker dat dit tot een

overeenkomst leidt. Als Reggeborgh slaagt zal VolkerWessels vermoedelijk van de beurs verdwijnen. Dat zou niet de eerste keer zijn. In 1989 kreeg VolkerWessels voor het

eerst een beursnotering en in 2003 verdween het bedrijf weer van beurs toen Reggeborgh het overnam. Later verkocht het investeringsfonds een deel van VolkerWessels, maar beetje bij beetje kwam het bouwbedrijf weer in de oude handen. Twee jaar geleden besloot Reggeborgh ongeveer een derde van de aandelen VolkerWessels opnieuw naar de beurs te brengen. De opbrengst wilde

het investeringsfonds gebruiken om het familiekapitaal meer te gaan spreiden. Nu probeert de familie Wessels dus toch weer de volledige controle over het bouwbedrijf in handen te krijgen. Op de beurs in Amsterdam werd enthousiast gereageerd op het bod. De koers van het aandeel VolkerWessels steeg aan het begin van de middag 18,6 procent naar 21 euro.

Ierse bouwbedrijven richten blik op Nederland

AMSTERDAM — Ierse hightech bouwbedrijven groeien de laatste tijd hard in Nederland.

Dit soort ondernemingen, die zich bijvoorbeeld richten op de bouw van datacenters en farmaceutische faciliteiten, hebben hun omzet vorig jaar verdubbeld ten opzichte van een jaar eerder. Dat heeft te maken met de brexit, waardoor de Ieren andere markten aan zijn gaan boren om niet te afhankelijk te zijn van de onzekere Britse markt. Enterprise Ireland, een Iers

overheidsagentschap, meldt dat de exportwaarde van de hightechbouwers in Nederland vorig jaar de 1 miljard euro aantikte. In 2020 willen de Ieren dit opnieuw verdubbelen naar 2 miljard euro en een handelsmissie met twintig bouwbedrijven moet daar bij helpen. Nederland is de tweede exportmarkt in de eurozone voor bedrijven die door Enterprise Ireland ondersteund worden. Behalve export zetten ook steeds meer Ierse bedrijven eigen vestigingen op in Nederland.

Airbnb investeert in Nederlandse start-up

AMSTERDAM — De Nederlandse start-up voor kaartverkoop Tiqets heeft een grote investering van Airbnb binnengehengeld. De huizenverhuursite leidde een investeringsronde van in totaal 60 miljoen dollar die mede ondersteund werd door HPE Growth Capital en Investition. Hoe groot de dealname van Airbnb is werd niet bekendgemaakt.

Tiqets is een online platform waarmee toeristen kaartjes voor met name

musea en attracties kunnen bestellen op hun smartphone. De app kan nu worden gebruikt voor activiteiten in zo'n zestig landen. Tiqets verdient een variërend percentage per verkocht kaartje.

De investeringsronde is bedoeld om de wereldwijde groei aan te jagen. Bij eerdere investeringsrondes in 2018 en 2017 werd al zo'n 40 miljoen dollar opgehaald. Ook toen was HPE Growth Capital daar bij betrokken.

Telecomreus Orange doet thuis goede zaken

PARIJS — Telecomconcern Orange heeft in het derde kwartaal zijn omzet opgevoerd ten opzichte van een jaar eerder. De zaken gingen goed in de Franse thuismarkt, wat de zwakke prestaties in Spanje compenseerde.

De fikse concurrentie op de Franse telecommarkt nam in de afgelopen drie maanden af. Dat gaf Orange, dat ongeveer de helft van de winst in zijn thuismarkt verdient, de nodige adem-pauze. Het aantal klanten met een glasvezelaansluiting dikte in de voorbije pe-

riode aan met zo'n 178.000. Dat is een record voor het derde kwartaal. De omzet steeg met afgerond 1 procent tot 10,6 miljard euro. Het bedrijfsresultaat (ebitda) ging met een fractie omhoog tot 3,6 miljard euro.

Volgens kenners kan het telecombedrijf, nu het goed presteert, zich op groei gaan richten. Orange kan het overtollige geld inzetten om meer huishoudens op glasvezel aan te sluiten en 5G-netwerken aan te leggen. De strategie van het bedrijf is om op het vlak van technologie beter te worden dan zijn rivalen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
29-Oct				29-Oct			
DOW JONES	27.087,55	-0.01%		AEX	581,34	-0.40%	
S&P 500 INDEX	3.042,93	0.12%		ARCELOMITTAL	14,18	-0.67%	
NASDAQ	8.286,24	-0.48%		AEGON NV	4,04	0.70%	
AMAZON.COM INC	1.758,94	-1.02%		KONINKLIJKE AHOL	22,48	0.07%	
APPLE INC	243,55	-2.21%		AKZO NOBEL	82,75	0.17%	
BAIDU INC SP ADR	103,29	-1.50%		ASML HOLDING NV	239,20	-0.64%	
BERKSHIRE HATH-B	212,67	-0.09%		DSM (KONIN)	107,00	-2.46%	
BOEING CO/THE	341,69	0.24%		HAL TRUST	136,00	-0.29%	
CITIGROUP INC	73,25	-0.47%		HEINEKEN NV	90,64	0.27%	
COCA-COLA CO	53,54	-0.07%		ING GROEP NV	10,36	0.21%	
COSTCO WHOLESALE	298,46	-0.16%		KPN (KONIN) NV	2,78	-3.61%	
WALT DISNEY CO	130,07	-0.38%		KONINKLIJKE PHIL	38,31	-2.15%	
3D SYSTEMS CORP	8,85	-0.90%		RANDSTAD NV	49,88	-1.69%	
EBAY INC	36,12	0.49%		ROYAL DUTCH SHA	27,06	0.20%	
FACEBOOK INC-A	188,99	-0.22%		TOMTOM	10,05	-1.10%	
GENERAL ELECTRIC	9,09	0.17%		TOTAL SA	47,75	-0.22%	
ALPHABET INC-A	1.258,28	-2.38%		UNILEVER NV	52,56	0.71%	
HP INC	17,63	-0.03%		W.P. STEWART HOL	550,43	0.89%	
HOME DEPOT INC	235,83	-0.41%					
INTEL CORP	56,57	-0.34%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	129,82	0.50%		MONEY MARKET	13,5184	0.01%	
MICROSOFT CORP	143,33	-0.60%		US DOLLAR BOND	2,8108	-0.28%	
PROCTER & GAMBLE	124,32	0.68%		GLOBAL GROWTH	3,1678	0.99%	
ROYAL DUTCH-ADR	60,09	0.28%		US GROWTH	17,4621	0.78%	
STARBUCKS CORP	84,15	0.66%		CANADIAN GROWTH	2,7007	0.03%	
TWITTER INC	30,04	-0.07%		FUNDS			
WALMART INC	118,01	-1.01%		BGF CONT EUR FLEX	30,08	1.08%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	18,62	0.00%	
ALERIAN MLP -AMLP	8,59	0.12%		BGF FIX INC GBL OP	14,66	0.07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49,18	0.12%		BGF GBL ALLOCATION	58,56	0.26%	
ISH IBXX HY BD - HYG	87,37	-0.02%		BGF USD CORE BOND	17,27	-0.23%	
ISH SELECT DIV - DIVY	102,86	0.06%		BGF USD HYIELD BND	34,93	0.14%	
ISH MSCI EMKT - EEM	42,78	-0.41%		TEMPLETON GBL BND	25,23	-0.12%	
ISH MSCI PAC - EPP	46,01	-0.41%		TEMPLETON ASIAN SM	50,09	0.58%	
ISH RUSSELL - INVV	177,68	-0.01%		CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	182,92	0.09%		YENUSD	108,8500	-0.09%	
ISH EUROPE - IEV	44,68	-0.18%		EURUSD	1,1113	0.12%	
INVESCO QQQ TRUS	196,39	-0.60%		CANUSD	1,3081	0.20%	
INVESCO DB COMMO	15,57	0.13%		GBPIUSD	1,2895	0.25%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	39,81	-0.33%		COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400	360,05	0.33%		OIL WTI	55,64	-0.30%	
SPDR S&P 600 SMA	69,63	0.33%		GOLD	1490,00	-0.17%	
VANGUARD REIT - VNO	94,31	0.80%		SILVER	17,86	0.11%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	53,17	0.47%		WHEAT	512,75	0.20%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916



Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegaweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Geen opname HNO in begroting

WILLEMSTAD — Het project Hospital Nobo Otrobanda (HNO) is vooralsnog niet opgenomen in de ontwerpbegroting 2020 van de regering. Dit blijkt uit antwoorden van Gezondheid-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) in de Centrale Commissie van de Staten, waarbij ze voor nadere uitleg heeft verwezen naar Financiën-minister Kenneth Gijsbertha (MAN).

Tijdens de behandeling van de ontwerpbegroting van de regering, bogen de Statenleden zich ook over de begrote cijfers van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). De meest relevante vragen waren afkomstig van Statenleden Jacinta Constancia (MPK) en Curtley Obispo (PAR). Met name Obispo was veelzeggend in zijn op- en aanmerkingen en zeer specifiek in zijn vraagstelling aan de Gezondheid-minister. Het PAR-Statenlid stelde enerzijds dat al vijf jaar het HNO-budget niet opgenomen is in de opeenvolgende landsbegrotingen en bestempelde deze dan ook als ‘onvolledig’. Daarbij wees Obispo erop dat het oorspronkelijke bedrag van 445,3 miljoen gulden voor het HNO door de Staten op 21 oktober 2014 is goedgekeurd. Dit werd door de regering op 19 november 2014 via de Wet eerste suppletoire begroting 2014 (PB 2014 no. 101) gepubliceerd. Daarmee stelt het Statenlid vast dat er al bijna vijf jaar sprake is van een onvolledige begroting, inzake het HNO van 445,3 miljoen gulden verbonden aan een lening van 436,1 miljoen. Obispo meldt dat dit nog steeds de officiële bedragen zijn waarover de Centrale Commissie zich buigt bij de ontwerpbegroting van Curaçao.

Aan de hand van die stelling constatering, vroeg Obispo aan Camelia-Römer in welke begrotingen de extra lening voor de HNO-afbouw wordt opgenomen: 2019 of 2020. Hij refereerde hierbij aan de bedragen van 103,7 miljoen en 96,3 miljoen die aangehouden worden door het College financieel toezicht (Cft), extra lenings-

bedragen die de Curaçaose regering heeft aangevraagd bij het Nederlandse kabinet.

Het Cft dat toeziet op de naleving van de door de Rijksministerraad opgelegde aanwijzing op Curaçao, heeft onlangs aangegeven de Nederlandse regering te adviseren niet het volledige leningsbedrag van 200 miljoen te vertrekken, doch alleen 103,7 miljoen. De rest groot 96,3 miljoen gulden beschouwt het Cft, die volgens de geldende definitie van het System of National Accounts (SNA) van de Verenigde Naties niet gekwalificeerd kan worden, als kapitaaluitgaven.

Uit de antwoorden van Camelia-Römer blijkt indirect dat deze bedragen vooralsnog niet zijn opgenomen in de landsbegroting. Ze gaf hierbij aan, dat Financiën-minister Gijsbertha (MAN) daarover gaat en bezig is een aantal zaken te stroomlijnen. Ze voegde eraan toe dat haar collega een en ander dus beter kan verwoorden en dat ze hem zal benaderen om dit nader uit te leggen.

Amnesty International Curaçao:

Politie heeft verkeerd gehandeld in geval recente vrouwenmoord

WILLEMSTAD — Amnesty International Curaçao staat, net als anderen binnen de samenleving, stil bij de recente moord op een vrouw die het slachtoffer is geworden van relationeel geweld. Volgens de organisatie heeft de politie fout gehandeld. Er waren veel aangiften en de politie heeft tenietgedaan aan hun slogan ‘Dienen en beschermen’.

De organisatie heeft met pijn in het hart kennis genomen van opnieuw een moord op een vrouw door zijn (ex)partner. Enkele weken terug was het slachtoffer Lisbeth Karina Contreras Guerero (39, Venezuela) en afgelopen dinsdag betrof het Dayanira Eisdien (25). “Met pijn, omdat nog een vrouw het leven heeft verloren – en in dit geval ook nog moeder van drie kinderen. En dit alles vanwege egoïsme, giftige en fatale ‘machismo’”. Wij zijn boos dat de autoriteiten in het bijzonder, en de samenleving in het algemeen, deze moord heeft toegelaten.” Op de eerste plaats heeft de justitiële keten niet gehandeld conform de ‘Aanwijzing relationeel geweld’, aldus de organisatie. “Er waren veel

(ex-)partner die niet meer in een gewelddadige relatie wil zijn, aldus de organisatie.

Geen crime passionel

“Maar wij hebben ook te veel commentaar meegerekregen van mensen die het nog steeds niet begrijpen. Ze begrijpen niet dat dit soort moorden niets te maken heeft met liefde of passie, en dat dit zinloze moorden zijn waarvoor men geen enkel begrip moet tonen voor de dader.”

In dit geval heeft de moordenaar bewust gekozen om een schrikbewind te voeren tegen de vrouw en haar uiteindelijk voor de ogen van haar kinderen te vermoorden, aldus de organisatie. “Dit was géén crime passionel. Het was een moord!”

Onkunde

De organisatie staat ook stil bij onkundige mensen, die misbruik maken van de situatie om zich te profileren als experts op het gebied van relationeel geweld. “Het is te betreuren dat iemand van een organisatie die helpt met geweldsbestrij-

ding, zich als een expert op het gebied voordoet en tevens beweert de slachtoffers te kunnen helpen. Dat is niet waar. Deze mensen maken misbruik van de pijn van anderen, van slachtoffers van geweld, voor hun eigen (financiële) gewin. Deze persoon heeft geen enkele adequate ervaring, noch de nodige educatie om slachtoffers van geweld te behandelen.”

Stop

Amnesty International Curaçao, het platform dat lid is van Aliansa – bestaande uit 21 organisaties die strijden tegen relationeel geweld en geweld tegen kinderen/jongeren – doet opnieuw een dringende oproep aan de Curaçaose samenleving: “Laat vrouwen, mannen en kinderen geen slachtoffer worden van geweld – geen enkele vorm hiervan. Wij doen een dringend beroep op de politie en anderen binnen de justitiële keten om hun taak van ‘Dienen en Beschermen’ te vervullen.”

Nieuwe DP-voorzitter wil weer hoop geven



Foto: Eidel Sambo

Het DP-bestuur tijdens de partij-assemblee van zondag, waar een nieuwe voorzitter werd gekozen.

WILLEMSTAD — Elvis Andrade is zondag per acclamatie gekozen als de nieuwe voorzitter van de Democratische Partij. Andrade was door het bestuur van de rode partij voorgedragen en was het enige kandidaat die zich had gemeld voor het voorzitterschap. Andrade wil de DP-kiezers weer hoop gaan geven en heeft zich ten doel gesteld dat Curaçaönaars zich meer met hun eiland moeten gaan identificeren.



De nieuwe DP-voorzitter Elvis Andrade

Andrade is geen onbekende in politiek Willemstad. Hij was jarenlang voorzitter van de vakbond voor de oliesector PWFC, was medeoprichter van de politieke partij PAR en was ook een van de grondleggers van de vakbondspartij Partido Laboral Krusada Popular (PLKP). Ook op sportgebied was hij actief als voorzitter van voetbalclub Sport Unie Brion Trappers (SUBT). Na zijn afscheid van PWFC in 2009 was hij tien jaar lang bij geen enkele organisatie betrokken. “Het was een bewuste keuze. Het is niet zo dat ik niet door andere organisaties werd be-

naderd, maar ik heb telkens nee gezegd, totdat de DP kwam. Als een andere gevestigde partij mij had benaderd, dan had ik beslist nee gezegd. Maar het is van mij bekend dat ik niet zo veel op heb met makkelijke opdrachten”, aldus Andrade die aangeeft dat het DP-voorzitterschap een flinke uitdaging is. De DP viert eind dit jaar haar 75-jarig bestaan. Het

is de oudste politieke partij op Curaçao. De partij werd op 8 december in 1944 mede opgericht door Efraim Jonckheer, de latere premier, wiens handtekening onder het oorspronkelijke Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden staat. Door de jaren heeft de DP tal van premiers geleverd, met onder anderen Jonckheer, Ciro Kroon, Ramon ‘Rönchi’ Isa en Sylvius ‘Boy’ Rozendal. De DP was jarenlang toonaangevend in zowel de Curaçaose Eilandsraad als de Staten van de Nederlandse Antillen. Maar de laatste keer dat de DP een zetel wist te bemachtigen, was in 2007 toen de rode partij met toenmalig partijleider Norbert George haar laatste zetel in een verkiezing wist te behalen. Sindsdien heeft de DP bij opeenvolgende verkiezingen weer getracht weer in het parlement terug te keren, maar dat is tot nu toe stevast niet gelukt. Met zijn verkiezing als nieuwe voorzitter wil Andrade de partij weer hoop geven. Hij verwees hierbij naar de manier waarop zijn uitverkiezing door de partij-getroffenen tijdens de partij-assemblee werd ontvangen.

“Ik heb een duidelijke boodschap. Ik zal hard gaan werken om de partij weer op de been te krijgen. Ik zal hierbij de blauwdruk gebruiken van wat de DP altijd is geweest. We zijn de grondleggers van vele sociale wetten op dit eiland. Ik wil toe naar het Curaçao van vroeger. Toen wij het allemaal goed hadden, waar niemand een hek rond zijn huis nodig had en waar mensen alle kinderen van de buurt een lift naar het strand gaven. Dat is het Curaçao dat ik terug wil hebben.”

Nu Andrade officieel de voorzittershamer van tijdelijk voorzitter Ivan Gibbes heeft overgenomen, gaat hij zich onder meer toeleggen op de zoektocht naar een nieuwe politiek leider. Volgens hem zijn er drie potentiële kandidaten, waar een commissie van de partij in gesprek mee is. Tot deze drie behoort niet voormalig PAR-partijleider en oud-premier Emily de Jongh-Elhage, van wie onlangs bekend werd dat zij met de PAR heeft gebroken. Maar Andrade geeft wel aan dat toetreding van De Jongh-Elhage tot de rode partij een welkomte versterking zou zijn.

Invoering abb begin 2020 ambitieus

WILLEMSTAD — Minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) erkent dat 1 januari ambitieus is voor de introductie van de algemene bestedingsbelasting (abb). Als de regering die deadline niet haalt zal de invoeringsdatum worden uitgesteld. Een ding is zeker: de abb zal in 2020 in werking treden. Dat stelde de minister tijdens de begrotingsbehandeling 2020 in de Centrale Commissie van de Staten.

De abb moet de ob vervangen en de directe belastinginkomsten van de regering verhogen. Curaçao heeft met het College financieel toezicht (Cft) en met Nederland zoals in het Groeiakkoord is vastgelegd, afgesproken om de abb in te voeren. Het wetsvoorstel moet eerst door de Sociaal-Economische Raad (SER) worden beoordeeld en vervolgens voor advies aan de Raad van Advies (RvA) worden voorgelegd. Dan pas zal het parlement zich over het wetsvoorstel buigen ter goedkeuring. Ook moeten de Inspectie der belasting en de douane klaar zijn voor deze belastingverandering, voordat deze kan worden ingevoerd. “Dat is een grote uitdaging”, aldus Gijsbertha.

Een ander project waar de regering en voorgaande kabinetten over spreken is de invoering van de sportlotto. De opbrengst van de lotto zal worden aangewend voor de bekostiging van sportactiviteiten. De regering heeft 1,4 miljoen gulden begroot op de kapitaalmarkt voor de introductie van deze lotto, die vooralsnog een voornemen is. De minister had tijdens de Statenbehandeling vorige week ook goed nieuws te vertellen. Het compliance-traject binnen de belastingdienst werpt op dit moment zijn vruchten af. Onder het toezicht van een coördinator worden de achterstallige belastingafrachten geïnd. PAR-Statenlid Curtley Obispo wilde onder meer

weten waarom de minister de belastingdienst geen taakstelling heeft opgelegd om de grofweg 700 miljoen gulden aan belastinginkomsten die op straat ligt te gaan innen. Gijsbertha is echter behoudzaam. Achterstallige belastinginkomsten zullen als meevallers in de begroting worden opgenomen. “Ik beaam dat we onze gemeenschap moeten stimuleren om hun fiscale verplichtingen na te komen. Als iedereen betaalt wil hij de belastingdienst schuldig is zullen er voldoende inkomsten zijn om tot een evenwichtige begroting te komen.” Verder vertelde Gijsbertha dat door de brand bij het belastingkantoor in Emmastad het project om nieuwe nummerplaten te introduceren vertraging heeft opgelopen. De autostickers blijven ook in 2020. Het traject voor de nieuwe nummerplaten zal wel volgend jaar weer worden opgepakt, zodat de nieuwe kentekenplaten zo snel mogelijk een feit zijn.

Voordracht verlenging gouverneur George-Wout

WILLEMSTAD — De Raad van Ministers (RvM) heeft een voorstel voor verlenging van de zittingsperiode van gouverneur Lucille George-Wout aan de Rijksministerraad overgelegd. Haar zittingsperiode loopt binnenkort af en conform het Reglement van de Gouverneur kan deze met nog een periode van zes jaar worden verlengd.

George-Wout (69) is sinds 4 november 2013 gouverneur van Curaçao. Haar zittingsperiode loopt 4 november af. Ze is getrouwd met Herman George, oud-directeur van de woningbouwstichting FKP en de sociale vangnetorganisatie Reda Sosial. In het verleden heeft zij tal van politieke functies bekleed. Zo was ze onder meer gedeputeerde van het eilandgebied Curaçao en voorzitter

van de Staten van de Nederlandse Antillen. Ook was ze minister minister van Binnenlandse Zaken, Arbeid en Sociale Zaken van de Nederlandse Antillen onder toenmalig premier Miguel Pourier. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wilde niet reageren op de berichten over een aanstaande verlenging van George-Wout. “Zoals al-

tijd doen wij geen mededelingen over de agenda van de Rijksministerraad en mogelijke besluitvorming die daar plaatsvindt,” zei een woordvoerder van staatssecretaris Raymond Knops.

Als George-Wout voor een nieuwe termijn wordt benoemd, zal dat besluit overigens na de Rijksministerraad bekend worden gemaakt. De volgende Rijksministerraad staat officieel gepland voor 22 november, maar een tussentijdse Rijksministerraad is altijd mogelijk. De verwachting is George-Wout niet de volledige termijn van zes jaar zal uitzitten.

Winterschema van start

KLM niet meer via Curaçao naar St.Maarten

WILLEMSTAD — Luchtvaartmaatschappij KLM vliegt weer rechtstreeks van Amsterdam naar St. Maarten en niet meer via Curaçao. Dit vanwege het nieuwe winterschema dat gisteren is ingegaan en tot en met 28 maart volgend jaar loopt. Het aantal beschikbare stoelen op Curaçao neemt ook toe, dankzij vier extra vluchten naar het eiland.

De tweewekelijkse vluchten naar St. Maarten, op dinsdag en donderdag, worden

uitgevoerd met een Airbus A330. Vanaf 14 januari wordt een derde frequentie

toegevoegd. Het aangepaste vliegschema voor de winterperiode zorgt verder voor een groei op het langeafstandsnetwerk (4 procent), een daling van 2 procent op de netwerken voor middellange en korte afstanden en eveneens een daling van 1,9 voor vluchten van Transavia.

Sloopoverlast in hartje Kralendijk



KRALENDIJK — De sloopkogel gaat donderdag in de voormalige gevangenis van Bonaire. Ruim een jaar geleden is het nieuwe Huis van Bewaring bij plantage Aruba in gebruik genomen. De oude bajes staat in het centrum van Kralendijk.

Door de komst van de nieuwe gevangenis is de oude overbodig geworden en daarom laat Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) het pand slopen. De sloop duurt tot eind januari 2020. Een aantal parkeerterreinen rondom de gevangenis zijn tijdens de sloopperiode gedeeltelijk gesloten.

Het is nog niet duidelijk wat de nieuwe invulling van de locatie gaat worden. Er zal in elk geval een muur van bijna 3 meter worden teruggeplaatst.

Er zijn wel plannen met de locatie. Zo is er een vergevorderd plan voor een nieuw te bouwen cultureel centrum.

Dat plan is afkomstig van Curvin George, tevens waarnemend gezaghebber. Uit hoofde van die functie heeft hij afstand gedaan van de verdere ontwikkeling van het plan. George wil belangenverstrengeling voorkomen. Wel hoopt hij dat iemand anders zijn plan gaat overnemen om het tot wasdom te brengen. Een eerder uitgevoerd haalbaarheidsonderzoek laat zien dat de komst van een cultureel centrum in hartje Kralendijk kostendekkend is.

Staking gevangenen St. Maarten gaat door

PHILIPSBURG — Gedetineerden in de gevangenis van Pointe Blanche op St. Maarten zetten hun actie voort in een poging om de omstandigheden waaronder ze worden vastgehouden te verbeteren.

De gevangenen die in de keuken werken of helpen met schoonmaken, hebben hun taken nog niet hervat.

Ze staken sinds vorige week woensdag. Vertegenwoordigers van de gedetineerdenvereniging hebben inmiddels de gevangenisdirecteur laten weten dat de actie vredig zal verlopen en dat ze niet zullen trachten onrust te zaaien. Dit in antwoord op de belofte van de directeur dat hij deze week op hun brief met grieven zou reageren.

De woordvoerder van de ge-

vangenen zei dat toekomstige stappen afhankelijk zijn van de reactie van de gevangenisdirecteur en dat ook het ministerie van Justitie er bij wordt betrokken. Hij maakte tevens bekend dat er gisteren een vergadering met vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie heeft plaatsgevonden. Over de uitkomst van die bijeenkomst is nog niets bekendgemaakt.

Spanish Grammatical Gender Interference in Papiamentu

Mannelijke en vrouwelijke onderdrukking in de taal

WILLEMSTAD — Bij het leren van het Papiaments als tweede taal (T2), worden Spaans dominante sprekers het meest bemoeilijkt door de (niet-bestaande) gender-eigenschappen in het Papiaments. De Spaanstalige zal namelijk de gender-eigenschap van haar eigen moedertaal (mannelijk of vrouwelijk) moeten onderdrukken. Spaans en Papiaments zijn dan wel sterk verwante talen, maar de gender-uitgangen verschillen groten-deels van elkaar.

Dat blijkt uit de studie ‘Spanish Grammatical Gender Interference in Papiamentu’ van Jorge R. Valdés Kroff en Carmen Parafita Couto van het departement van Spaanse en Portugese studies aan de University of Florida. Het onderzoek werd uitgevoerd in samen-

werking met Frederieke Rooijackers van het Academisch Talencentrum van de Universiteit van Leiden. Rooijackers ging op Curaçao naar het Colegio Alejandra Paula en studeerde onder andere Latijns-Amerikaanse studies in Leiden. De resultaten van dit onderzoek werden halverwege deze maand gepubliceerd in *MDPI*, een internationaal kwartaalmagazine dat over wetenschappelijke talenstudies publiceert.

Andersom
Voor sprekers van talen zonder gender-uitgangen is het verwerven van een tweede taal, waarin deze gender-kenmerken wél worden gebruikt, dus lastig. Maar uit deze studie van Kroff, Rooijackers en Parafita Couto blijkt dat het andersom dus ook het geval is. Respondenten die als moedertaal Spaans

hebben, ervoeren de mees-te interferentie (storing) bij de Spaanse gender-eigenschappen in het Papiaments, gevolgd door de Nederlandse moedertaal-sprekers. Dat heeft waarschijnlijk te maken met de aanwezigheid van gender in de Nederlandse gram-matica. Andere factoren zijn vloeiendheid en omgevingsfactoren, die in de toekomst nader onderzoek zouden behoeven. Want het drietal vermoedt dat vloeiendheid in het Papiaments waarschijnlijk een rol heeft gespeeld bij de huidige resultaten. “Het is misschien niet verrassend dat de groepen die het meest vloeiend zijn in het Papiaments, de minste interferentie ondervonden. Hoewel we hadden gedacht dat dit groter zou zijn bij de heritage Spaans-Papiaments-sprekenden. Heritage wil zeggen dat de taal informeel is aangeleerd. Maar de groep bij wie Nederlands de dominante taal is, ondervond toch meer interferentie, ondanks hun zwakkere beheersing van het Spaans”, aldus de onderzoekers.

Nederland

Een andere beperking was het lage aantal respondenten op Curaçao. Op dit moment worden gegevens verzameld van een populatie Papiamentssprekenden in Nederland. Daar is het Spaans niet gangbaar in het openbare leven en wordt getest of de Spaanse gender-interferentie inderdaad zou teruglopen, in tegenstelling tot hier op Curaçao. Het is echter mogelijk dat juist de Nederlandse gender-interferentie dan weer toeneemt.

Zaaien en oogsten

Taste of Bonaire Health Edition wil bevolking aanzetten tot gezond eten

KRALENDIJK — Vandaag zaaien om morgen te oogsten. Met die leus wil de afdeling Publieke Gezondheid van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) het telen en eten van verse groente en fruit aanmoedigen. Met een voorlichtingscampagne wil de lokale overheid mensen aansporen om gezonder te eten. Het startschot van het initiatief vindt aanstaande zaterdag plaats op het Wilhelminaplein in Kralendijk met een speciale editie van de Taste of Bonaire.

In samenwerking van het toeristenbureau TCB organiseert het OLB de zogeheten Taste of Bonaire Health Edition. Het evenement wil de inwoners van het eiland kennis laten maken met gezond voedsel. Verschillende

instanties en experts geven uitleg over voeding en een gezonde levensstijl. Op het plein kunnen belangstellenden ook genieten van hapjes en drankjes die zowel lekker als gezond zijn. Twee muziekgroepen zorgen voor

een vrolijke noot. Ook zal er een ‘zumba’-demonstratie plaatsvinden. Een gezonde voeding ontstijgt het huishoudboekje van veel Bonairianen. Een eerdere studie naar de armoede op het eiland ontdekte dat een voedingspatroon met zuivel en verse groente en fruit bijna twee keer zo veel kost als een basispakket dat is opgebouwd uit brood, rijst en kip. Sinds de directe toevoer uit Venezuela is gestopt vanwege de sluiting van de grens zijn de prijzen van vers voedsel explosief

gestegen. Een soortgelijk probleem doet zich ook voor in Europees Nederland waarbij de prijzen van gezonde voedingsmiddelen volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek in tien jaar tijd met 22 procent zijn gestegen terwijl suiker en snoep juist goedkoper werden. Volgens een onderzoek dat gepubliceerd werd in het prestigieuze medische wetenschapstijdschrift *The Lancet* is wereldwijd één op de vijf sterfgevallen toe te schrijven aan ongezond eten.

Extra aandacht voor veilig uitgaan



KRALENDIJK — Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft samen met uitgaansgelegenheden een campagne gelanceerd over veilig uitgaan. De campagne is deze week van start gegaan en staat in het teken van het letten op je drankje, verantwoordelijk alcoholgebruik en het respecteren van elkaars grenzen. De campagne circuleert al enige tijd op Facebook, maar is gisteren ook officieel afgetrapt door gedeputeerde Nina den Heyer (MPB) en vertegenwoordigers van de horecazaken Cuba Compagnie, Havana en Club Trocadero. Den Heyer hoopt dat andere uitgaansgelegenheden zich ook gaan scharen achter de campagne.

Watersport op Bonaire (2)

‘De sport kan alleen groeien als er meer kitespots komen’

KRALENDIJK — Door min of meer toeval heeft kitesurfen in 2000 zijn intrede gedaan op Bonaire. “Mijn vader kreeg een videoband met daarop kitesurfbeelden. Hij raakte daardoor enthousiast en ging het ook proberen. Zijn windsurfplank heeft hij omgebouwd en hij is in het water van Lacbaai begonnen met experimenteren”, zegt zijn zoon Christiaan Zweers vol enthousiasme.

door Robert Pastoor

Naar eigen zeggen is zijn vader de pionier van de sport op Bonaire. “De sport is tussen 2000 en 2003 snel gegroeid. Mijn vader staat nog altijd elke dag voor zeven uur 's ochtends op het water, daarna gaat hij door naar zijn werk.” Het is dan ook geen wonder dat Christiaan besmet raakt met het virus kitesurfen. In de categorie freestyle is hij toonaangevend op Bonaire. “De plek waar we de sport mogen beoefenen is vrij klein en het is vaak druk op het water. Ik wil graag nog veel beter worden, maar de drukte op het water staat mijn ontwikkeling wel in de weg.” Hij pleit daarom ook voor meer zogenoemde spots op het eiland. “Als het druk is staan we met zo’n vijftig man op het water.” Dat is volgens de Zweers te veel. De 24-jarige Bonairiaan is opgegroeid met de sport en is één van de drie personen op het eiland die de sport professioneel beoefenen. De sport is vele malen groter in Brazilië. Reden: meer spots. “De sport kan hier alleen groeien als er meer spots komen. Het houdt op de huidige plek eens op. Mensen komen hier niet om op een volle plek te kitesurfen, dan kiezen ze voor een ander land.” Naast Brazilië zijn Italië en Zuid-Afrika ook po-



pulaire bestemmingen voor kitesurfers.

Atlantis Beach is al jarenlang de thuisbasis van de kitesurfers op Bonaire. Er zijn ook twee kitescholen gevestigd, de twee welbekende bussen. In een verder verleden was het thuishonk op Sorobon. “Daar moesten we weg. Ik heb geen idee waarom, daar ben ik te jong voor.” Maar die ene plek bij Atlantis is te weinig in de ogen van Zweers. “Er moet eigenlijk een plek bijkomen waar je kunt kiten, maar waar geen lessen worden gegeven. Die lessen nemen namelijk veel ruimte in beslag.” Zweers kan het weten want hij geeft namelijk zelf die lessen. In het hoogseizoen worden er zo’n dertig lessen per dag gegeven. “Het is wel belangrijk voor het eiland om meer mensen uit de sport hiernaartoe te halen. Ik merk dat de sport elk jaar populairder wordt. Vooral bij buitenlanders.” De sport is niet voor iedereen weggelegd, vooral vanuit financieel oogpunt. Een complete kiteset kost twee-

dehands al snel 1000 dollar. “Het is wel een dure sport. Honk- of voetbal is vele malen goedkoper. Daarnaast zijn dat ook nog eens teamsporten en kitesurfen is een sport waarbij je het echt helemaal zelf moet doen. Als het dan lukt geeft het overigens wel een extreem euforisch gevoel.” De nog altijd groeiende sport zorgt wel voor nieuwe aanwas op het eiland, ondanks dat er niet noemenswaardig veel wedstrijden worden gehouden op Bonaire. Zweers heeft een zeventienjarige in het vizier die minstens zo goed kan worden. “Die jongen heeft het zeker goed onder de knie. Ik zou ook graag iemand hebben met wie ik kan strijden. Ik heb het in mijn categorie lang alleen moeten doen.”

Wil Bonaire de sport laten groeien dan moeten er in de ogen van Zweers dus meer kiteplekken worden gecreëerd, maar dat lijkt een gevoelige kwestie. “Wij worden gezien als te gevaarlijk. Wij zouden vissen of schildpaden doodmaken, maar daar

is niks van waar. Er zijn ook geen gevallen waar dat uit blijkt.” De 24-jarige blijft zich in elk geval inzetten voor meer spots. Ook hoopt hij een grotere rol te kunnen spelen in het opleiden van nieuwe kitters. “In het verleden is er een speciaal programma voor kitesurfen op de scholen geweest. Ik hoop dat ze dat weer gaan invoeren. De beste vijf kinderen zou ik dan graag gaan trainen en coachen. Verder moeten er ook meer wedstrijden worden gehouden op Bonaire”, zegt Zweers die zijn hart volledig heeft verpand aan de sport, tot besluit.

Eilandbewoners, maar zeker ook toeristen be-geven zich veelvuldig op of rondom het water voor zowel passieve als actieve bezigheden. De Amigoe staat deze week stil bij de actieve kant van het water: een serie verhalen over watersport op Bonaire.

Labour steunt vervroegde verkiezingen

LONDEN — De leider van de grootste Britse oppositiepartij Labour steunt vervroegde verkiezingen. Jeremy Corbyn stelt in een verklaring dat voorlopig voldaan is aan zijn eis dat een brexit zonder deal van tafel moet zijn, berichten Britse media.

Het Britse parlement zou zich later op de dag buigen over een voorstel van de regering om in december verkiezingen te houden. Corbyn zegt in zijn verklaring niet of hij die wet in de huidige vorm zal steunen. Wel kondigt hij een ‘ambitieuze en radicale campagne voor echte verandering’ aan. “Ik heb steeds gezegd dat we klaar zijn voor een verkiezing en dat de voorwaarde voor onze steun is dat een brexit zonder deal van tafel moet zijn”, zegt de Labourleider in een verklaring. Inmid-

dels heeft de EU weer uitstel van de brexit-deadline verleend. “Dus voor de komende drie maanden is voldaan aan onze voorwaarde dat de no-deal van tafel moet zijn.” Het grote Labour had eerder feitelijk een veto bij stemmen over vervroegde verkiezingen. Die moeten doorgaans met een tweede meerderheid worden goedgekeurd door het Lagerhuis. De partij van premier Boris Johnson heeft niet eens een meerderheid in het Lagerhuis. Daarom lukte het hem tot drie keer toe niet toe-

stemming te krijgen voor het naar voren halen van de verkiezingsdatum. De premier gooide het na meerdere nederlagen over een andere boeg. Hij wil vandaag de verkiezingsdatum laten aanpassen via een wetsvoorstel. Zo’n voorstel heeft slechts een simpele meerderheid van de stemmen nodig om te worden aangenomen. Daardoor lijkt Johnson nu wel een goede kans te hebben zijn zin te krijgen. Britse media berichten dat het debat over vervroegde verkiezingen aan het begin van de middag begint. Dat duurt vermoedelijk tot in de avond. Daarna moet een definitieve stemming worden gehouden.

Tot 6 jaar geëist voor smokkel 5000 kilo cocaïne

DEN BOSCH — Tegen negen verdachten is vandaag bij de rechtbank in Den Bosch tot zes jaar cel geëist vanwege de invoer van cocaïne. Het Openbaar Ministerie eiste vier jaar tegen de bekende beurshandelaar Florian van L.

Van L. was niet bij alles betrokken, stelt justitie, vandaar dat tegen hem minder straf is geëist dan tegen Thomas K. (vijf jaar) en Sadik A. (zes jaar). Voor het smokkelen van 1000 kilo cocaïne in een lading ananassap naar Raamsdonksveer in 2015 moet Van L. worden vrijgesproken, eiste de officier van justitie. “Maar de rest is ook makkelijk te weerleggen”, zei Van L. zelf. Hij ontkende altijd al dat hij betrokken was.

De groep zou ook verantwoordelijk zijn voor twee

transporten in juli 2015. In totaal werd toen 4200 kilo coke tussen bananen naar Antwerpen vervoerd. Die lading ging vervolgens naar Geleen.

Door de ingewikkelde structuur met allerlei bedrijven, tussenpersonen en katvangers liepen er verschillende onderzoeken naar dat laatste transport. Daardoor zijn in twee verschillende rechtszaken in totaal al vijf mannen veroordeeld tot straffen tot negen jaar cel. De verdachten in Den Bosch zouden aan de top van de ladder

staan. Justitie haalde het bewijs veelal uit de bedrijfsstructuren, betalingen en telefoontaps. De officier noemde cocaïne ‘de witte sloper’ en schadelijk voor de gezondheid. Hij wees ook op al het geweld dat ontstaat door cocaïnehandel, zoals de moord op advocaat Derk Wiersum, vorige maand. Justitie stelde over die bedrijven dat ze ‘vanuit het niets ontstonden’ en in zeer korte tijd beschikten over kapitaal om voor tonnen aan fruit te importeren. Florian van L. werd bekend als beurshandelaar. Later ging hij in het vastgoed en uiteindelijk in 2015 in het fruit. Wanneer de uitspraak is, is nog onduidelijk.

‘Gevechten Turkse en Syrische militairen’



Turkse soldaten kijken toe hoe een tank munitie afvuurt in de richting van Syrische troepen.

BEIROET — Zeker vijf Syrische militairen zijn gedood bij confrontaties met het Turkse leger in het noorden van Syrië. Een zesde militair werd geëxecuteerd door Syrische rebellen die door Turkije worden gesteund.

Dat heeft het Syrische Observatorium voor Mensenrechten vandaag gemeld. Volgens die organisatie was voor het eerst

sprake van zware gevechten tussen Syrische en Turkse militairen. De gevechten waren ten zuiden van de grensplaats Ras al-Ain. Turkije begon op 9 oktober een offensief in het gebied in Syrië langs zijn

grens om Koerdische strijders daar te verdrijven. Inmiddels is met Rusland, dat het Syrische bewind van Bashar al-Assad steunt, afgesproken dat er een veilige zone wordt ingesteld.

6 jaar cel geëist tegen aanslagdreiger Wilders

SCHIPHOL — Tegen de Pakistaan Junaid I. is vandaag een celstraf van zes jaar geëist. De 27-jarige man wordt er onder meer van verdacht dat hij een terroristische aanslag wilde plegen op Geert Wilders. Aanleiding was de wedstrijd voor spotprenten van de profeet Mohammed die de PVV'er had uitgeschreven.

De cartoonwedstrijd werd later om veiligheidsredenen afgeblazen. “Een grove aantasting van de Nederlandse democratie”, aldus de officier van justitie.

I. werd vorig jaar augustus aangehouden op het Cen-

traal Station in Den Haag. Een dag ervoor plaatste hij op Facebook een filmpje waarin hij een aanslag zou hebben aangekondigd op de PVV-leider of de Tweede Kamer. Dat filmpje is door ruim 153.000 mensen gezien en

14.000 keer gedeeld. De Pakistaan heeft altijd ontkend dat hij uit terroristisch oogpunt handelde. Hij noemt zichzelf ‘vredebevind’ en zegt dat hij alleen wilde demonstreren tegen de cartoonwedstrijd omdat hij boos was dat Wilders de profeet beledigde. De officier van justitie gelooft daar echter niets van. “De missie van I. ging veel verder dan het stoppen van de wedstrijd. Hij kwam naar Nederland om Wilders te vermoorden.” Volgens de officier heeft de Pakistaan geen openheid van zaken gegeven. “Hij heeft niet willen vertellen wie hij in Den Haag heeft ontmoet en met wie hij naar Amsterdam is gereisd.”

Ook een verdwenen zware rugtas is nooit teruggevonden. I. had in chatberichten over die tas gezegd: ‘ik kan niet met die spullen rondlopen, zonder die spullen zal mijn missie niet compleet

zijn’. Nu verklaart de man dat er een oude laptop en wat kleding in die tas zaten en dat hij deze in Den Haag in de prullenbak heeft gooid. Daar is echter geen bewijs voor gevonden, niet in de bak en niet op camera-beelden.

I. zwierf al jaren door Europa. In Frankrijk hoorde hij naar eigen zeggen over de wedstrijd en vervolgens vertrok hij naar Nederland. Een dag na het plaatsen van het filmpje – waarin hij onder meer zegt dat hij zijn best zal doen om ‘deze hond, deze onbeschaafde naar de hel te sturen’ – werd hij aangehouden.

I. zit op de terroristenafdeling van de gevangenis in Vught en schaamt zich daarvoor, vertelde zijn advocaat. Hij zat een tijdje naast Mohammed B., de moordenaar van Theo van Gogh. Met hem kreeg hij ruzie over het geloof.

Von der Leyen aanvaardt 2 nieuwe teamleden

BRUSSEL — Aanstaaend voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen heeft twee van de drie nog openstaande plekken in haar team ingevuld. De kandidaten die Frankrijk en Hongarije hebben aange dragen kunnen haar goedkeuring wegdragen. Zij spoort Roemenië opnieuw aan ook met een naam op de proppen te komen, laat een woordvoester weten. Het Europees Parlement had de eerdere kandidaten van deze drie landen afgewezen.

Von der Leyen heeft de Fransman Thierry Breton, oud-minister en topman van het IT-bedrijf Atos, geschikt bevonden als commissaris voor Interne Markt, Industrie en Defensie. Hij heeft volgens de zegsvrouw een ‘verreikend aanbod’ gedaan om belangenconflicten te voorkomen. Wellicht verkoopt hij zijn aandelenpakket in

Atos, dat naar verluidt 34 miljoen euro waard is. Breton leidde eerder ook France Télécom. Ook de Hongaarse EU-ambassadeur Olivér Várhelyi kan toetreden tot het dagelijks EU-bestuur. Of hij de portefeuille Uitbreiding krijgt is afhankelijk van met welke kandidaat Roemenië komt. De centrum-linkse regering kwam eerder deze maand ten val, waarop de liberale oppositieleider Ludovic Orban de opdracht kreeg een nieuwe regering te vormen.

De juridische commissie van het Europees Parlement gaat nu eerst beoordelen of bij het voorgestelde duo geen sprake is van belangenverstrengeling. Daarna moeten ze nog een hoorzitting doorstaan. De planning is dat het parlement de hele 27-koppige commissie eind november goedkeurt, waarna het team op 1 december aan de slag gaat, een maand later dan eerder voorzien.

Britse politie zoekt broers om truckdrama

LONDEN — De Britse politie zoekt twee broers uit Noord-Ierland in verband met de 39 vrachtwagenden. De veertigjarige Roman Hughes en zijn broer Christopher (34) worden verdacht van doodslag en mensensmokkel, meldt de politie in Essex. Die publiceerde ook foto's van het duo. “Het is essentieel voor ons onderzoek dat we de Hughes-broers vinden en

spreken”, meldt het hoofd van het onderzoek in een verklaring. De mannen komen uit het Noord-Ierse Armagh. De Britse politie arresteerde eerder al meerdere andere mensen na de vondst van de lichamen in een koelcontainer.

Momenteel zit alleen de bestuurder van de vrachtwagen nog vast. Drie andere verdachten zijn op borgtocht vrijgelaten.

Oekraïne trekt leger terug uit oosten

KIEV — Het Oekraïense leger is begonnen met het terugtrekken van militairen uit de stad Zolote in de regio Loehansk. De provincies Loehansk en Donetsk worden deels bezet door separatisten die al jaren in conflict zijn met de Oekraïense regering.

“Dit is mogelijk doordat het staakt-het-vuren vorige week is gehandhaafd”, aldus het leger in een verklaring.

Ook de separatisten hebben toegezegd om soldaten terug te trekken. Oekraïne trekt de militairen

terug als teken van goede wil richting de separatisten. Eind november gaan beide partijen waarschijnlijk met elkaar in gesprek om het conflict tot een einde te brengen. Bij het conflict kwamen al meer dan 13.000 mensen om het leven.

Arrestaties om runnen illegaal goudnetwerk

DEN HAAG — Politiediensten in Frankrijk, Oostenrijk en Duitsland hebben tien mensen aangehouden die mogelijk betrokken zijn bij een illegaal goudnetwerk. Ook namen de politiekorpsen voor bijna 3 miljoen euro aan juwelen, vastgoed en banktegoeden in beslag. Eurojust, een agentschap van de Europese Unie, coördineerde de actie. Ook EU-politiedienst Europol was bij de operatie betrokken.

Waarschijnlijk is een Franse 56-jarige juwelier uit Nantes het brein achter de organisatie. De man is op 21 oktober aangehouden in een trein op de Frans-Duitse grens. Hij had 37.000 euro aan contant

geld bij zich. Europol vermoedt dat de man via zijn netwerk aan grote hoeveelheden gestolen gouden sieraden kwam. Die smolt hij om en verkocht hij vervolgens in Frankfurt met behulp van een handlanger die een goudwinkel runde. De opgepakte Fransman is volgens Europol meer dan 28 keer naar Frankfurt gereisd om zijn gestolen goud op die manier aan de man te brengen. Daarmee zou hij in een jaar tijd zeker een miljoen euro hebben verdiend. Twee handlangers van de juwelier zijn aangehouden in Duitsland, een andere in Oostenrijk. Waar de andere verdachten zijn opgepakt, is nog niet bekendgemaakt. Europol kreeg de organisatie een jaar geleden in het vizier via de Franse politie.

Trump: Beoogde opvolger Baghdadi ook gedood

WASHINGTON — De ‘eerste plaatsvervanger’ van IS-leider Abu Bakr al-Baghdadi is ook gedood door Amerikaanse troepen. Dat meldt de Amerikaanse president Donald Trump op Twitter. “Hij zou waarschijnlijk de topositie hebben gekregen. Nu is hij ook dood.” Trump trad niet direct in detail over wie is gedood en onder welke omstandigheden dat gebeurde. De president maakte zondag

melding van de dood van terroristenleider Baghdadi. Die zou zichzelf hebben opgeblazen toen Amerikaanse speciale eenheden een inval deden in zijn schuilplaats in Syrië. Later zou ook de hooggeplaatste IS-woordvoerder Abu al-Hassan al-Muhajir zijn gedood. Dat gebeurde naar verluidt in een afzonderlijke operatie. Het is onduidelijk of Trump nu zijn dood bevestigt.

Huis VS stemt over afzettingsprocedure Trump



Demonstranten tijdens Trumps bezoek aan Chicago gisteren.

WASHINGTON — Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden stemt donderdag formeel over een afzettingsprocedure tegen president Donald Trump. Dat heeft de Democratische voorzitter Nancy Pelosi gisteren aangekondigd in een brief aan het Huis.

De Republikeinen willen al langere tijd dat er formeel wordt gestemd over het onderzoek. De Democraten doen dat dus donderdag om het onderzoek te ‘bevestigen’ en reageren zo op de aanhoudende kritiek van de Republikeinen. “We nemen deze stap om elke twijfel weg te nemen over

de vraag of Trump en zijn team documenten mogen achterhouden, getuigenverklaringen kunnen voorkomen en dagvaardingen kunnen negeren”, stelt Pelosi in de brief. “Niemand staat boven de wet.” De Democratische meerderheid in het Huis van Af-

gevaardigden besloot eind vorige maand tot een onderzoek naar een afzettingsprocedure tegen Trump omdat die de Oekraïense president Volodimir Zelenski in juli in een telefoongesprek vroeg een onderzoek in te stellen naar zijn politieke rivaal Joe Biden en diens zoon. Het Witte Huis liet weten iedere medewerking aan het ‘ongegronde en onwettelijke’ impeachment-onderzoek te weigeren en doet het af als ‘een heksenjacht’.

Belangrijke nummers

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op **16 DECEMBER 2019**

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of laat hem of haar nu abonneren om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas—		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sosteenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

WOENSDAG
30 OKTOBER 2019

Gedeeltelijk bewolkt met kans op een ochtend bui met wind vanuit het Oost tussen 20 en 28 km/u.

Max Temp. 33°	Voelt Als 36°	Wind 20 km/u	Precipitatie 45%
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Zonsopgang 06:33	Zonsondergang 18:15	UV index 10 v/d 10
----------------------------	-------------------------------	------------------------------

WOENSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 15 en 26 km/u.

Min Temp. 27°	Voelt Als 31°	Wind 15 km/u	Precipitatie 25%
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Maansopgang 08:54	Maansondergang 20:42
-----------------------------	--------------------------------

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag, 29 Okt. '19

Celebrity Summit
08.00 – 17.00

Woensdag, 30 Okt. '19

Monarch
06.30 – 15.30

Freewinds
06.00 - ****

Donderdag 31 Okt. '19

Dienstdoende huisartsen

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
26 & 27 Oct. 2019 - Dr. Vis

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica San Lucas
584-5119

Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Oduber
582-1780



BVN			
14:45	Tijd voor MAX	06:00	VRT Journaal
15:25	Sesamstraat	06:45	De Wereld Draait Door
15:40	Het Klokhuys	07:35	NOS Journaal
16:00	NOS Jeugdjournaal	07:55	Weerbericht Europa/Afrika
16:05	Hip voor Nop	08:05	TV Show
16:30	Blokken	08:55	Zembla
16:55	Thuis	09:30	Nieuwsuur
17:20	EenVandaag	10:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:45	Dagelijkse Kost		
18:00	VRT Journaal	10:25	Opsporing Verzocht Internationaal
18:45	De Wereld Draait Door		
19:35	NOS Journaal	10:30	Pauw
19:55	Weerbericht Europa/Afrika	11:25	Met het Mes op Tafel
20:05	TV Show	12:00	VRT Journaal
20:55	Zembla	12:35	First Dates
21:30	Nieuwsuur	13:25	Lauren! Ik wil een kind
22:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	14:05	Nu te Zien!
		14:10	NOS Journaal
22:25	Opsporing Verzocht Internationaal	14:25	BinnensteBuiten
		14:50	Tijd voor MAX
22:30	Pauw	15:30	Sesamstraat
23:25	Met het Mes op Tafel	15:50	Het Klokhuys
		16:05	Topdoks
		16:30	Blokken
woensdag 30 oktober		16:55	Thuis
00:00	VRT Journaal	17:20	EenVandaag
00:30	First Dates	17:50	Dagelijkse Kost
01:25	Zorg uit handen	18:00	VRT Journaal
02:05	BinnensteBuiten	18:45	De Wereld Draait Door
02:30	NOS Journaal	19:35	NOS Journaal
02:45	Tijd voor MAX	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
03:25	Sesamstraat	20:05	Dokters van Morgen
03:40	Het Klokhuys	20:55	Het Gezin
04:00	NOS Jeugdjournaal	21:40	Nieuwsuur
04:05	Hip voor Nop	22:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
04:30	Blokken		
04:55	Thuis	22:30	Pauw
05:20	EenVandaag	23:25	De Kennis van Nu
05:45	Dagelijkse Kost		

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:



E-mail: Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

Mogelijk minimumprijs voor stroom zonnepanelen

Er komt mogelijk een minimumprijs voor stroom die particulieren in Nederland met zonnepanelen op hun dak terugleveren aan het net. Daardoor blijft het volgens minister Eric Wiebes (Economische Zaken en Klimaat) aantrekkelijk om te investeren in zonnepanelen, ook als de huidige subsidie-regeling op de schop gaat. Met de zogenoemde salderingsregeling kunnen mensen stroom die zij zelf opwekken en terugleveren, volledig verrekenen met hun eigen verbruik, inclusief de betaalde belastingen. Als zij meer stroom leveren dan zij verbruiken, betaalt het energiebedrijf daar een lagere, maar wel 'redelijke'

vergoeding voor. Dat tarief verschilt sterk per stroomleverancier. Wiebes kondigde eerder al aan dat de salderingsregeling vanaf 2023 geleidelijk wordt afgebouwd. Vanaf 2031 moeten particulieren het voor alle stroom die zij leveren doen met een redelijke vergoeding. Om 'consumenten te beschermen' wil de minister het mogelijk maken daarvoor een ondergrens vast te stellen.

Het kabinet gaat ervan uit dat ook zonder het nu geldende belastingvoordeel de terugverdientijd ongeveer zeven jaar blijft, omdat zonnepanelen steeds goedkoper worden.

Sovjetdissident Boekovski (76) overleden



Foto: AFP

De voormalige Sovjetdissident Vladimir Boekovski is zondag op 76-jarige leeftijd overleden. Dat meldt de Vladimir Boekovski-stichting op haar website. De Rus is in het Engelse Cambridge overleden aan een hartaanval. Boekovski werd in de jaren zeventig bekend toen hij naar buiten bracht dat politieke gevangenen in de Sovjet-Unie in psychiatrische ziekenhuizen werden gestopt. De Rus zat daarvoor zelf meerdere malen vast in gevangenkampen en

psychiatrische ziekenhuizen. Hij werd in 1976 vrijgelaten als onderdeel van een gevangenenruil met de Chileense communistische leider Luis Corvalán en vertrok toen naar het Verenigd Koninkrijk. In 2008 wilde Boekovski meedoen aan de Russische presidentsverkiezingen. Hij werd door de kiescommissie geweigerd, omdat hij de tien jaar voor hij wilde deelnemen, in een ander land woonde en daar een verblijfsvergunning had.

MBO Raad waarschuwt voor vervalste diploma's

Werkgevers moeten bij sollicitatieprocedures alert zijn op eventueel gebruik van vervalste diploma's. Vooral in de zorg en in de installatietechniek nemen de meldingen van misbruik toe, waarschuwt de MBO Raad. Bedrijven zouden bij vermoedens van een vervalst diploma een digitaal uittreksel uit het diplomaregister van DUO moeten eisen, aldus de koepelorganisatie van scholen in het middelbaar beroepsonderwijs. Volgens voorzitter Ton Heerts van de MBO Raad zijn de signalen van valse diploma's vooral afkomstig uit sectoren waar tekort aan

personeel is. De meldingen komen echter van scholen, die door potentiële werkgevers worden benaderd met de vraag of het getoonde diploma wel echt is. Vervalsingen zijn soms nauwelijks van originele diploma's te onderscheiden. Ze zijn te koop via websites. "Iemand heeft bijvoorbeeld nooit op de betreffende school gezeten. Of heeft er wel gezeten maar een heel andere opleiding gedaan dan waarvoor hij of zij een diploma aan de werkgever laat zien", aldus Heerts. Bij vervalsingen wordt door de betrokkenen aangifte gedaan van valsheid in geschrifte.

Getrouwde priesters welkom in Amazonegebied

Rooms-katholieke bisschoppen uit het Amazonegebied gaan het mogelijk maken dat getrouwde mannen tot priester worden gewijd in afgelegen streken. Dat zou een keerpunt kunnen betekenen in behoudende opstelling van het Vaticaan, dat al eeuwenlang het celibaat koestert.

Het revolutionaire voorstel werd met 128 tegen 41 stemmen goedgekeurd en zaterdag na drie weken vergaderen gepresenteerd in de slotverklaring van de synode. Paus Franciscus had zich bij de opening van de conferentie al een voorstander getoond van het idee. Hij zal op termijn zijn eigen overwegingen daarover op papier zetten. Dat geldt ook voor tal van andere onderwerpen die aan de orde kwamen, waaronder het milieu en de rol van vrouwen in de kerk.

Het besluit van de Zuid-Amerikaanse bisschoppen is



Foto: AFP

in belangrijke mate uit nood geboren. In zeker 85 procent van de dorpen in het oerwoud van de Amazone is het al heel lang onmogelijk we-

kelijks een mis op te dragen of de sacramenten te verzorgen door gebrek aan geestelijke voorgangers. Het tekort aan priesters kan worden

verminderd door getrouwde lekenassistenten en ervaren leiders in de kerkgemeenten officieel in te wijden in het ambt.

Mensen

Prinses Margriet legt krans voor Canadezen



Foto: AFP

Prinses Margriet heeft zondag in Bergen op Zoom een krans gelegd voor de Canadese militairen die zijn omgekomen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Margriet en haar man Pieter van Vollenhoven woonden een herdenkingsbijeenkomst bij op de Canadese oorlogs-

begraafplaats in Bergen op Zoom. Het was zondag precies 75 jaar geleden dat Bergen op Zoom door de Canadese strijdkrachten werd bevrijd. De bevrijding volgde op de Slag om de Schelde waarbij bijna 13.000 geallieerde slachtoffers vielen.

Tijdens de Memorial Day of Canada worden alle Canadese militairen herdacht die omkwamen tijdens de Tweede Wereldoorlog en in Nederland zijn begraven. Ruim 900 van deze Canadese militairen liggen begraven op de oorlogsbegraafplaats in Bergen op Zoom.

Vest Kurt Cobain brengt 334.000 dollar ton op



Foto: AFP

Het olijfgroene vest dat Nirvana-voorman Kurt Cobain droeg in het beroemde optreden voor MTV Unplugged in 1993 heeft bij een veiling in

New York 334.000 dollar opgebracht. De eigenaar schafte het lange kledingstuk, nooit gewassen en met brandvlekken door sigaretten, vier jaar

geleden aan voor 123.000 dollar. Hij bewaarde het collectors item, dat ook nog een knoop mist, tussen zuurvrij vloeipapier in een kluis. De koper bleef onbekend. Een Fender Mustang-gitaar van de linkshandige Cobain, die zich zes maanden na de MTV-opname van het leven beroofde op 27-jarige leeftijd, was goed voor 340.000 dollar.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : t1atorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

De Mol: Facebook kan iets doen, maar wil niet



Foto: Shutterstock

Facebook kan iets doen om nepadvertenties tegen te gaan waarin bekende Nederlanders bitcoin-producten aanprijzen, maar doet dat niet. Dat zei mediaondernemer John de Mol tijdens de voortzetting van een kort geding bij de rechtbank in Amsterdam, waarmee hij een einde wil maken aan valse advertenties met zijn naam en foto. De partijen stonden gisteren opnieuw tegenover elkaar omdat het niet is gelukt er samen uit te komen, zoals na een eerdere zitting in juni werd gepoogd. De Mol was dit

keer zelf in de rechtbank aanwezig. Hij zei dat hij met deze zaak wil tegengaan dat er nog meer mensen gedupeerd raken. "Ik ben een BN'er tegen wil en dank. In het verleden is ongelofelijk veel onzin over mij geschreven en daar heb ik nooit iets tegen gedaan, omdat het alleen mijzelf betreft. In dit geval treft het onschuldige mensen die geloven dat ik ze aanbeveel ergens in te investeren. Ik vind echt dat daar iets aan gedaan moet worden en daar kan ook iets aan gedaan worden, maar ze willen niet."

24 miljoen euro voor pas ontdekt werk van Cimabue



Foto: AFP

Een onlangs bij toeval ontdekt schilderij van de Italiaanse meester Cimabue uit de vroege renaissance heeft zondag bij een veiling in Senlis, ten noorden van Parijs, 24 miljoen euro opgeleverd, inclusief kosten. Het dertiende-eeuwse paneeltje van ruim 28 bij 20 centimeter, voorstellende de 'bespotting van Christus', hing volgens de krant *Le Parisien* jarenlang bij een oude vrouw in de keuken boven het fornuis. Toen ze haar huis in Com-

piègne wilde verkopen, vroeg ze een taxateur tevens de inboedel te bekijken. Deze adviseerde haar de 'goedkope Russische icoon' niet bij de vuilnisbak te zetten maar naar een gespecialiseerde kunstkenner te brengen. Die schreef het na uitgebreid onderzoek toe aan de Florentijn Cimabue (1240-1302), ook bekend als Bencivieni di Pepo. Hij schatte de waarde op 4 tot 6 miljoen euro. Verzamelaars bleken er zondag veel meer geld voor over te hebben.

Buckles

By David Gilbert



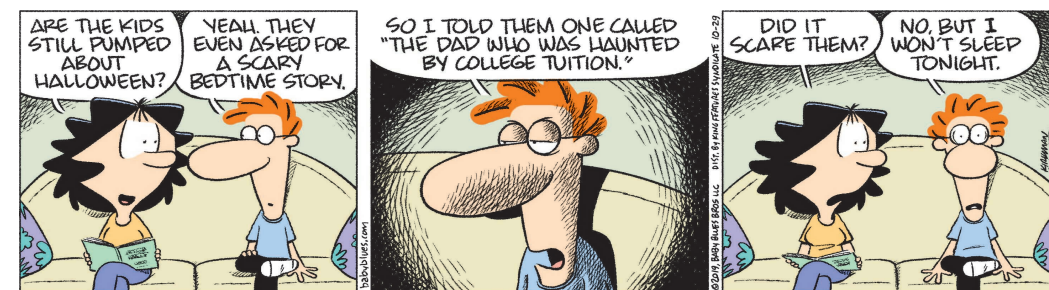
Beetle baily

By Mort Walker



Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman



Stam stapt per direct op als trainer Feyenoord



Jaap Stam hield het vier maanden vol als trainer van Feyenoord.

ROTTERDAM — Jaap Stam is niet langer de trainer van Feyenoord. De Kampenaar heeft zijn ontslag aangeboden een dag na de 4-0-nederlaag bij Ajax. Feyenoord staat slechts twaalfde in de Eredivisie.

Stam, die eerder ervaring opdeed bij Jong Ajax en het Engelse Reading, kwam afgelopen zomer over van PEC Zwolle waar hij pas sinds december werkzaam was en nog een doorlopend contract had. Bij Feyenoord tekende hij voor twee jaar. De technische staf neemt voorsnog zijn taken over. Technisch directeur Sjaak Troost zei het vertrek van Stam te betreuren. “De trainer had zeker onze steun nog en ook de spelersgroep wilde met hem verder. Maar als iemand zelf zegt: ik geloof er niet meer in en wil niet meer,

dan respecteren we dat en houdt het op. Hoe jammer ook”, aldus Troost. Stam gaf via de club aan dat het ‘bepaald geen gemakkelijk besluit’ is geweest. “Ik heb er goed en lang over nagedacht. Mijn uiteindelijke conclusie is dat het beter voor de club, de spelers en mezelf is als ik een stap opzij doe.” Zondag gaf Stam al aan te gaan nadenken over zijn toekomst in De Kuip. “Die momenten kunnen komen. Het gaat erom dat je perspectief ziet en hoe de spelers op je reageren.” Feyenoord ging in de Europa League ook al twee keer kansloos onderuit, tegen het Schotse Rangers FC en afgelopen donderdag tegen het Zwitserse Young Boys. Tussendoor was er wel een overwinning op FC Porto. Dat bleek een opleving, want drie dagen later volgde een kansloze nederlaag (4-2) bij Fortu-

na Sittard. Stam zat in totaal achttien duels op de bank bij de Rotterdammers. Van de elf competitieduels werden er drie gewonnen, vijf keer werd het gelijk terwijl drie duels verloren gingen. Troost ging bij *RTV Rijnmond* niet in op suggesties (Dick Advocaat) over een mogelijke opvolger. “Speculeren laat ik aan anderen over, er is in ieder geval geen contact geweest”, zei de oud-speler die zijn functie op interim-basis vervult na het vertrek afgelopen zomer van Martin van Geel, de man die Stam binnenhaalde. Niet veel later stapte ook algemeen directeur Jan de Jong op. Frank Arnesen wordt nadrukkelijk genoemd als nieuwe technisch directeur. “Achter de schermen zijn we al lang bezig met het creëren van een volledige directie. Die willen we binnen enkele weken presenteren”, aldus Troost.

Wada ontvangt nieuwe gegevens uit Rusland

MONTREAL — De mondiale anti-dopingorganisatie Wada heeft van de Russische autoriteiten antwoorden gekregen op vragen over mogelijke onvolkomenheden bij dopingstalen die in januari zin overgedragen. In september meldde het Wada dat onderzoek van dopingtests die waren verkregen van het Russische dopinglab Rusada de schijn van manipulatie had opgeroepen. Rusland hangt nog steeds een schorsing boven het hoofd voor de Olympische Spelen van 2020 in Tokio.

Een commissie gaat nu de antwoorden bestuderen en hoopt eind november te kunnen rap-

porteren. Het Rusada werd in 2016 geschorst naar aanleiding van een rapport waaruit bleek dat er in Rusland sprake was geweest van een grootscheeps door de staat ondersteund dopingprogramma. Tal van Russische sporters, met name in de atletiek, waren niet meer welkom bij internationale wedstrijden. Vorig jaar september werd het laboratorium in Moskou weer in ere hersteld, op voorwaarde dat duizenden dopingtests werden vrijgegeven. De deadline van december 2018 werd niet gehaald, maar onderzoekers van het Wada konden in januari wel rondneuzen in Moskou. De dopingstalen die daarna door het Wada werden onderzocht leidden tot de nodige vragen.

Roda JC heeft bankgarantie op tijd ingediend

KERKRADE — Roda JC heeft op tijd de vereiste bankgarantie ingediend bij de KNVB. De Limburgse voetbalclub, die in acute financiële problemen verkeert, moest gisteren voor middernacht een garantstelling van zo'n 900.000 euro hebben ingeleverd bij de licentiecommissie.

“Roda heeft de nodige documenten aangeleverd. Het is nu aan de licentiecommissie om op basis van die documenten een besluit te nemen”, liet een woordvoerder weten. Het bestuderen van de papieren gaat ver-

moedelijk wel een paar dagen duren. De licentiecommissie laat Roda mogelijk aan het einde van de week of anders begin volgende week weten of de begroting voor dit seizoen nu in orde is. Het personeel van de club uit Kerkrade wordt vandaag door de leiding bijgepraat over de stand van zaken. Als de licentiecommissie niet akkoord gaat, dreigen sancties voor Roda JC. De ploeg uit de Keuken Kampioen Divisie kreeg eerder al 3 punten in mindering vanwege het overtreden van de licentieregels.

Dest geeft voorkeur aan Verenigde Staten

AMSTERDAM — De Nederlands-Amerikaanse voetballer Sergiño Dest heeft besloten om in de toekomst voor de Verenigde Staten uit te komen. De achttienjarige rechtsachter van Ajax, die een Amerikaanse vader en een Nederlandse moeder heeft, speelde tot op heden alleen oefeninterlands voor het Amerikaanse elftal.

“Het heeft lang geduurd voordat ik tot dit besluit ben gekomen”, aldus Dest, geboren in Almere. “In Nederland speel je met de beste spelers ter wereld en ze hebben een geweldig team. Maar uiteindelijk was het een keuze gebaseerd op mijn gevoel en emoties en daarom heb ik voor de Verenigde Staten gekozen.” Bondscoach Ronald Koeman probeerde Dest er onlangs in een gesprek nog van te

overtuigen dat hij voor het Nederlands elftal moest kiezen. Dest zegt Koeman persoonlijk te hebben ingelicht, zodat hij het nieuws niet via de media hoefde te vernemen. Dest: “Hij zei me dat hij teleurgesteld was, maar hij respecteerde mijn keuze. Uiteindelijk is het ook mijn leven en ik moet leren leven met de keuzes die ik maak, of ze nou goed of slecht zijn.” Koeman bevestigde: “Sergiño heeft mij vanochtend

gebeld en uitgelegd waarom hij voor Amerika kiest. Dat is een moeilijke keuze die hij alleen zelf kan maken en ik respecteer zijn beslissing.” Dest, die vorige maand debuteerde in een oefenwedstrijd tegen Mexico, is bij Ajax in rap tempo uitgegroeid tot een vaste waarde in het eerste elftal. Dit seizoen werd zijn contract door Ajax opengebroken en verlengd tot 2022.

Koeman hoopt dat Mohamed Ihattaren in de toekomst wel voor Oranje gaat uitkomen, in plaats van voor Marokko. Het grote talent van PSV heeft zijn beslissing, vanwege het overlijden van zijn vader, nog even uitgesteld.

Andonovski bondscoach Amerikaanse voetbalsters



NEW YORK — De Amerikaanse voetbalsters hebben een nieuwe bondscoach. De Amerikaanse voetbalbond presenteerde Vlatko Andonovski als de opvolger van de Engelse Jill Ellis, die Team USA twee keer op rij naar de wereldtitel loodste. Onder Ellis won Amerika afgelopen zomer het WK in Frankrijk door het Nederlands elftal in de finale te verslaan. Andonovski, die is geboren in Macedonië, komt over van de Amerikaanse club Reign FC uit Seattle, dat uitkomt in de vrouwenliga NWSL. Hij zal op 7 november voor het eerst op de bank zitten bij het nationale team in een wedstrijd tegen Zweden.

Hamilton met 8e plaats zeker van titel

AUSTIN — Lewis Hamilton kan zondag vrij eenvoudig zijn zesde wereldtitel in de Formule 1 zeker stellen. Een achtste plaats in de Grote Prijs van de Verenigde Staten volstaat in principe voor de Britse coureur van Mercedes.

De race op het Circuit of the Americas in het Texaanse Austin is de negentiende

van het seizoen. Slaagt Hamilton in zijn missie, dan rijdt hij de laatste twee ra-

ces van het seizoen, in Brazilië en Abu Dhabi, als de nieuwe wereldkampioen.

De voortekenen zijn gunstig, want Hamilton won vijf van de zeven races die totnogtoe in Austin zijn verreden. Hij

eindigde nooit lager dan de vierde plaats. “De baan in Texas is fantastisch en ligt mij heel goed, dus ik heb er veel zin in. Hopelijk kan ik het daar afmaken”, zei Hamilton na de Grand Prix van Mexico, waar hij zijn tiende

zege van het seizoen vierde. De enige coureur waar Hamilton nog rekening mee moet houden is zijn Finse teamgenoot Valtteri Bottas. Als Bottas niet wint in Austin, dan heeft Hamilton sowieso de titel.

Bertens verrast Barty op WTA Finals

SHENZHEN — Kiki Bertens heeft haar invalbeurt op de WTA Finals opgeluisterd met een zege op de nummer één van de wereld, Ashleigh Barty. Bertens, op het laatste moment opgeroepen als vervangster van de geblesseerde Japanse Naomi Osaka, verraste de Australische met 3-6, 6-3 en 6-4.

Bertens maakte in haar eerste van slechts twee groepswedstrijden een achterstand van 6-3 en 3-2 met een servicebreak ongedaan. Ze profiteerde van een inzinking van Barty, die na anderhalve set plotseling grossierde in onnodige fouten. Als gevolg daarvan dwong Bertens, die lange tijd een wat gelaten indruk maakte, met vier opeenvolgende games een derde set af. De radeloze Barty riep vervolgens haar coach de baan op, maar een peptalk ten spijt gingen ook de vier daaropvolgende games naar Bertens. De Nederlandse zocht veelvuldig het net op en dwong Barty met minder behoudend spel tot wanhoop. Barty kwam nog wel terug tot 4-3, maar Bertens maakte het af met twee sterke servicegames. “Ik had dit eerder vandaag absoluut niet verwacht”, zei Bertens, die pas drie uur voor de partij werd ingelicht over de afzegging van Osaka. “In het begin speelde ik niet goed, maar het ging beter en beter. Ik ging agressiever spelen en ben vaker naar het net



Kiki Bertens won tot vandaag nog nooit van Ashleigh Barty.

gekomen.” Voor Bertens, die de vijf eerder gespeelde wedstrijden tegen Barty verloor, is het haar tweede deelname aan het eindejaarstoernooi voor de acht

beste speelsters van het seizoen. Vorig jaar reikte ze bij haar debuut tot de halve finales. Donderdag treedt ze nog aan tegen de Zwitserse Belinda Bencic. Dat wordt haar 81e wedstrijd

van het seizoen en daarmee is ze de speelster met de meeste wedstrijden van 2019.

Barty was dit jaar al drie keer te sterk voor Bertens, steeds in drie sets.